

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 10
IM. KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ W TORUNIU
w roku szkolnym 2025-2026

„Wychowanie to proces wspomagania dziecka w rozwoju ukierunkowany na osiągnięcie pełnej dojrzałości fizycznej, psychicznej, intelektualnej, duchowej i społecznej.

Profilaktyka to proces wspomagania ucznia w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

Profilaktyka tworzy obszar dla prawidłowego wychowania”

prof. Z. Gaś

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm. , z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471, z 2009 r., Nr 114 poz. 946);
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526);
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 2215);(Dz. U. z 2024 r. poz. 986 i 1871 oraz z 2025 r. poz. 620, 1019, 1160, 1188 i 1189)
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1481, 1818, 2187);(Dz. U. z 2025 r. poz. 881)
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2025 r., poz. 1043)
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277);
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 852, 1655, 1818);
- Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw[
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917); ogłoszono dnia 21 czerwca 2024 r., obowiązuje od dnia 21 stycznia 1995 r.
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 2182);
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U z 2018 r. poz. 214)
- Priorytety Ministra Edukacji i Nauki na dany rok szkolny;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 marca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (Dz.U. z 2022 r. poz.573)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2022 r. poz. 645);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2022 r. poz. 1700);
- Statut Szkoły Podstawowej Nr 10 im. Komisji Edukacji Narodowej w Toruniu;
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w Szkole Podstawowej Nr 10 im. Komisji Edukacji Narodowej w Toruniu.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 6 marca 2025 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej [...], branżowej szkoły I stopnia [...](Dz. U. z 2025 r. poz. 378)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z 12 marca 2025 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2025 r., poz. 363)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 21 lipca 2025 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej [...], branżowej szkoły I stopnia [...](Dz. U. z 2025 r. poz. 1052)

Spis treści

1. Wstęp.....	4
2. Profilaktyka pierwszorzędowa, drugorzędowa, kryteria, wskaźniki	4
3. Diagnoza potrzeb uczniów, rodziców, nauczycieli i środowiska lokalnego	5
5. Misja szkoły	8
6.Profil absolwenta	8
7. Obszary działań wychowawczych i profilaktycznych.....	9
8.Cele programu.....	9
9.Struktura oddziaływań wychowawczych.....	10
10.Procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia demoralizacją i przestępczością dzieci i młodzieży	12
11.Doradztwo zawodowe.....	31
12.Monitoring i ewaluacja	31
14.Wolontariat	35
15.Harmonogram godzin wychowawczych.....	36
16.Plan działań profilaktycznych w Szkole Podstawowej nr 10	48

1. Wstęp

Szkolny program wychowawczo –profilaktyczny realizowany jest w Szkole Podstawowej nr 10 w Toruniu opiera się na hierarchii wartości przyjętych przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców, Samorząd Uczniowski i wynika z koncepcji pracy szkoły. Treści zawarte w dokumencie są spójne ze Statutem Szkoły. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych jest współpraca całej społeczności szkolnej opartej na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole. Szkoła w swojej działalności uwzględnia wolę rodziców oraz priorytety edukacyjne państwa.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju intelektualnym, fizycznym, emocjonalnym, społecznym i duchowym.

Program wychowawczo – profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania w podstawie programowej edukacji zdrowotnej. Dzięki temu obejmuje takie obszary rozwoju ucznia jak, wartości i postawy, zdrowie fizyczne, aktywność fizyczną, zapobieganie chorobom związanych z odżywieniem, zdrowie psychiczne i społeczne, profilaktykę uzależnień, modelowanie pożądanych zachowań związanych z użytkowaniem Internetu, zapobieganie hejtowi i przemocy w sieci.

Opracowany został na podstawie diagnozy potrzeb uczniów, obserwacji rodziców i nauczycieli. Jest przeznaczony do realizacji na zajęciach lekcyjnych oraz pozalekcyjnych. Tworzenie programu i jego realizację koordynuje Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 10 w Toruniu.

Głównym celem programu jest harmonijny rozwój ucznia, dostosowany do jego potrzeb rozwojowych z uwzględnieniem edukacji obywatelskiej rozumianej jako kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.

Program zakłada kształtowanie wrażliwości ucznia na własne i innych potrzeby, zapobieganie kryzysom psychicznym, poszanowanie środowiska, w którym wzrasta. Ważnym kierunkiem działań nauczycieli i rodziców jest promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.

Podjęte działania zakładają podnoszenie jakości wsparcia dla uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej. Zaangażowane są również podmioty z innych sektorów takich jak: wczesne wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcie rodziny m.in. poradnia psychologiczno –pedagogiczna, wczesne wspomaganie rozwoju.

Uczeń będzie miał wiedzę i umiejętności, aby zapobiegać zachowaniom problemowym czy ryzykownym w swoim najbliższym otoczeniu.

W tym celu szkoła szeroko współpracuje między innymi z organizacjami zajmującymi się zapobieganiem i zwalczaniem zjawisk patologicznych (np. organizacje rządowe, stowarzyszenia i fundacje: Caritas Diecezji Toruńskiej, PAH, ZHP, Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Toruniu, Fundacja „Daj szansę”, Stowarzyszenie Mieszkańców Osiedla Mokre, Straż Miejska, Policja. Fundacja Uniwersytet Dzieci, Fundacja Nowe Horyzonty, Fundacja Myślenie Pozytywne itp.)

Program wychowawczo –profilaktyczny jest zgodny ze Statutem Szkoły i kierunkami polityki oświatowej. Realizowany będzie w roku szkolnym 2025-2026, na zajęciach lekcyjnych, pozalekcyjnych oraz pozaszkolnych.

2. Profilaktyka pierwszorzędowa, drugorzędowa, kryteria, wskaźniki

A. Profilaktyka pierwszorzędowa, drugorzędowa

Kolejnym ważnym elementem pracy szkoły jest działalność z zakresu profilaktyki pierwszorzędowej i drugorzędowej.

• **Profilaktyka pierwszorzędowa**

Działania z zakresu profilaktyki pierwszorzędowej mają na celu zarówno promocję zdrowego stylu życia, zapobieganie występowaniu zachowań niepożądanych wśród dzieci i młodzieży, m.in. demoralizacji i wagarom, rozwijaniu kultury osobistej i integracji z osobami niepełnosprawnymi, obcokrajowcami, uchodźcami w środowisku uczniowskim, czynienie dobra w swoim bliskim i

dalszym środowisku (rozpowszechnianie działań wolontariackich). Działania wychowawcze i edukacyjne są kierowane do uczniów klas 1-3 i 4-8 szkoły podstawowej.

- **Profilaktyka drugorzędowa**

Związana jest z problemami, które bezpośrednio lub pośrednio dotyczą środowiska szkolnego lub pozaszkolnego uczniów. Działaniami profilaktyki drugorzędowej objęte są dzieci i młodzież z grup ryzyka. Polega to na rozpoznaniu przez nauczycieli i wychowawców uczniów zagrożonych różnymi trudnościami (np. fobia szkolna lub społeczna, stany depresyjne jako skutek zaburzeń zdrowotnych i emocjonalnych, trudności w komunikacji i zachowaniach destrukcyjnych (autodestrukcyjnych - samookaleczanie, brak roztropnego korzystania z narzędzi i zasobów cyfrowych). Kolejnym działaniem jest określanie skali występowania trudności na terenie całej społeczności szkolnej. Konsekwencją jest wprowadzenie zadań wychowawczych i programów profilaktycznych w celu ich systematycznego zapobiegania.

W zakresie profilaktyki pierwszorzędowej i profilaktyki drugorzędowej określono kryteria i wskaźniki, które ukierunkowały działania wychowawcze i profilaktyczne.

B. Kryteria:

- uwzględnienie wieku uczniów i praw rozwojowych z tym związanych,
- poszanowanie ich indywidualności i godności,
- respektowanie podmiotowości wszystkich uczestników programu,
- ochrona prywatności i zapewnienie dyskrecji,
- uwzględnienie możliwości psychorozwojowych uczniów.
- uwzględnienie poszanowania kultury i obyczajów uczniów obcokrajowców,
- uwzględnienie dobrostanu ucznia, rozumienie zagrożeń cywilizacyjnych, prawidłowe wykorzystanie zasobów materialnych i wirtualnych chroniących jednostkę i środowisko naturalne,
- uwzględnienie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci.

C. Wskaźnik

- postawy dzieci i młodzieży wobec wartości przyjętych przez społeczeństwo,
- problemy dzieci i młodzieży widoczne na terenie szkoły,
- poziom wzajemnej akceptacji i zrozumienia w relacjach nauczyciel – rodzic,
- problemy zgłaszane i rejestrowane przez nauczycieli, wychowawców, rodziców, pedagoga, psychologa, pedagoga specjalnego i pracowników szkoły, w tym wynikające z komunikacji w przestrzeni cyfrowej (Internet),
- problemy uczniów nowych, obcokrajowców.

3. Diagnoza potrzeb uczniów, rodziców, nauczycieli i środowiska lokalnego

Prace nad programem poprzedziła diagnoza potrzeb środowiska szkolnego i lokalnego dotycząca zjawisk patologicznych, na jakie mogą być narażeni uczniowie. W celu zbadania problematyki tych zagrożeń posłużono się obserwacją uczniów prowadzoną przez wychowawców i nauczycieli, pisemnymi uwagami z zeszytu uwag, informacjami i rozmowami z rodzicami oraz ankietami prowadzonymi wśród uczniów, nauczycieli i rodziców.

W badaniach uwzględniono:

- występowanie sytuacji zagrażających demoralizacji młodzieży w szkole i środowisku rodzinnym i lokalnym,
- problemy i trudności uczniów zgłaszane przez rodziców na konsultacjach indywidualnych z nauczycielami,
- sposób spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- wpływ mediów społecznościowych, w tym komunikatorów społecznościowych na zachowania uczniów (szczególnie w grupie rówieśniczej),

- niepowodzenia w szkole,
- występowanie przemocy, agresji i autoagresji wśród uczniów społeczności szkolnej oraz stanów depresyjnych, kryzysów psychicznych
- sposoby rozwiązywania konfliktów,
- uczniów uchodźców, obcokrajowców ich poziom adaptacji do środowiska szkolnego z uwzględnieniem indywidualnych możliwości psychoedukacyjnych.

Ponadto wykorzystano:

- obserwację, notatki w zeszytach uwag,
- analizę frekwencji,
- spostrzeżenia nauczycieli przedmiotowych,
- spostrzeżenia rodziców i uczniów, rodziców uczniów uchodźców, obcokrajowców,
- obserwację zachowań uczniów prowadzonych przez psychologa i pedagoga oraz wychowawców m.in. na godzinach wychowawczych, na zajęciach o charakterze psychoedukacyjnym i socjoterapeutycznym, wyjściach klasowych, wycieczkach, imprezach szkolnych,
- rozmowy z pielęgniarką szkolną, nauczycielami biblioteki i świetlicy szkolnej.

Po przeprowadzeniu diagnozy uzyskano informacje o występowaniu niepokojących zjawisk:

- używanie wulgaryzmów przez uczniów, również w sieci, za pomocą komunikatorów, hejt, przemoc słowna
- kryzysy psychiczne u grupy uczniów z klas 7-8 Sp
- trudności adaptacyjne uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (m.in. spektrum Autyzmu, Zespół Aspergera)
- pojedyncze akty agresji fizycznej (przepychanie, kopanie, szarpanie), autoagresja.

4. Czynniki chroniące i czynniki ryzyka

Rozmowy z uczniami, obserwacja ich zachowania i konsultacje z nauczycielami pokazały, że wiedza teoretyczna przekazywana przez szkołę jest na dobrym poziomie, a rodzice i wychowawcy są głównymi odbiorcami problemów. To do nich uczniowie zwracają się w sytuacjach kryzysowych i otrzymują oczekiwaną pomoc. Występują jednak obszary, nad którymi należy popracować. Analiza wszystkich danych pomogła wyróżnić czynniki chroniące i czynniki ryzyka, a także zasoby jakie posiada szkoła. To pozwoliło nakreślić kierunek pracy wychowawczej i profilaktycznej na rok szkolny 2025-2026 z uwzględnieniem głównych założeń edukacji zdrowotnej.

A. Czynniki chroniące:

- zainteresowanie nauką, aktywne spędzanie czasu wolnego (sport, turystyka, harcerstwo i inne),
- indywidualne zdolności, które mają wpływ na osiąganе wyniki uczniów,
- silna więź emocjonalna z rodzicami oraz opiekunami,
- zapewnione poczucie bezpieczeństwa podczas przerw i lekcji - monitoring szkoły, dyżury nauczycieli, opieka pracowników szkoły (kontrola wejść i wyjść osób spoza szkoły),
- wsparcie nauczycieli specjalistów, w tym pedagoga specjalnego, nauczycieli wspierających dzieci ukraińskie,
- akcje i konkursy szkolne wspierające u uczniów poczucie własnej wartości, wpływu na środowisko szkolne, jego atmosferę i swoją rolę w grupie rówieśniczej (Samorząd Uczniowski, kółko teatralne, szkolny Wolontariat, akcja Rytm Zaufania, akcja Zielone zakątki dziesiątki, koło Liderów Edukacji Pozytywnej),
- wprowadzenie na zajęciach w- f w klasach 4- 8 gier i zabaw ruchowych, które mogą być wykorzystane przez uczniów na przerwach międzylekcyjnych.

B. Czynniki ryzyka:

- dynamika wzrostu potrzeb w zakresie poziomu posiadanych umiejętności społecznych, m.in. umiejętności odmawiania, komunikacji interpersonalnej (konsekwencje ogólne: agresja i prze-

moc psychiczna i fizyczna, brak umiejętności współpracy w grupie, izolacja, brak motywacji i ambicji do działania lub rywalizacja nieadekwatna do podejmowanych działań),

- wpływ portali społecznościowych, gier komputerowych, Internetu (konsekwencje ogólne: uzależnienie, hazard, agresja słowna i fizyczna, autoagresja, hejt),
- presja grupy rówieśniczej (konsekwencje ogólne: zachowania ryzykowne),
- problemy w radzeniu sobie z poczuciem odmienności z powodu wyglądu czy odmiennej kultury i obyczajów (konsekwencje ogólne: izolacja, brak motywacji do działania),
- trudności w radzeniu sobie z przykrymi emocjami - złością, smutkiem, żalem, stanami depresyjnymi, lękiem (konsekwencje ogólne: zachowania agresywne, samookaleczenia, depresja, choroby i zaburzenia psychiczne),
- dysfunkcje w środowisku rodzinnym i lokalnym, przewlekłe choroby, brak stabilnej sytuacji materialnej i społecznej rodziny (konsekwencje ogólne: zagrożenie uzależnieniami, zagrożenie niedostosowaniem społecznym),
- trudności z przewidywaniem konsekwencji postępowania (konsekwencje ogólne: konflikty z prawem),
- trudności w radzeniu sobie z problemami okresu dojrzewania (konsekwencje ogólne: zaburzenia i choroby psychiczne, m.in. zaburzenia łaknienia, zachowania agresywne, izolacja, problemy z prawem, używanie środków psychoaktywnych),
- rodziny niepełne (m.in. dzieci osierocone), wychowywane przez jednego rodzica (konsekwencje ogólne: poczucie osamotnienia, bezradności, bezkarności, zachowania agresywne, apatia, obniżenie poziomu nauki, trudności w nawiązaniu relacji w grupie).
- nowi uczniowie w zespołach klasowych m.in. obcokrajowcy (konsekwencje ogólne: agresja i przemoc psychiczna i fizyczna, brak umiejętności współpracy w grupie, izolacja, bariera językowa i kulturowa)

C. Zasoby szkoły:

Czynnik ludzki:

- wykwalifikowana kadra pedagogiczna zaangażowana w działania wychowawczo – profilaktyczne, zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze, zajęcia rozwijające zdolności (koła teatralne, kółka przedmiotowe i zajęcia sportowe), zajęcia psychoedukacyjne dla uczniów i rodziców, zajęcia socjoterapeutyczne,
- ścisła współpraca z rodzicami (m.in. Rada Rodziców, Toruńskie Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci z Wadą Słuchu),
- prawidłowy obieg informacji w szkole,
- poprawnie metodycznie wykorzystanie przez nauczycieli materiałów i narzędzi dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji, korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej,
- systematyczna współpraca z instytucjami pomocowymi, poradniami specjalistycznymi, Policją, Strażą Miejską i Strażą Pożarną.

Czynnik materialny:

- dobrze wyposażona baza szkolna (sale gimnastyczne, kompleks boisk sportowych - Orlik, ściana wspinaczkowa, pracownie komputerowe, salki rewalidacyjne, winda dla osób niepełnosprawnych, plac zabaw, gabinety pomocy specjalistycznej: logopedyczny, terapii pedagogicznej, zajęcia biofeedback, zajęcia w ramach Laboratorium Przyszłości, pomocy psychologiczno – pedagogicznej, pedagoga specjalnego,
- gabinet pielęgniarki szkolnej,
- dostęp do stomatologa na terenie szkoły,
- biblioteka, świetlica szkolna, stołówka szkolna.

5. Misja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i w poczuciu odpowiedzialności za uwrażliwienie na dobro, szacunek i piękno z poszanowaniem rodzimego środowiska, za miłość do ojczyzny oraz poszanowanie dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy znajomości dziedzictwa kultur Europy i świata. Ponadto szkoła zapewni pełną edukację zdrowotną przez kształtowanie świadomych decyzji służących zdrowiu, praktycznie wykorzystanych na rzecz własnego dobrostanu. Będzie propagować rozwijanie sprawności fizycznej i nawyki aktywności ruchowej z wykorzystaniem środowiska naturalnego z poszanowaniem jego dóbr i walorów. Jest to jednym z priorytetów pracy z uczniami w roku szkolnym 2025-2026. Szkoła zapewnia pomoc uczniom w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym. Działania opiera na zapewnieniu m.in. pomocy psychologicznej i pedagogicznej oraz dbałości o bezpieczeństwo podczas realizacji zadań edukacyjnych. Szkoła prowadzi oddziały integracyjne. Swoje metody dostosowuje do przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym, kształtuje postawy odpowiedzialności za siebie i innych, w tym stworzenie warunków sprzyjających uczniom obcokrajowcom, dbanie o zdrowie, rozwijanie postawy obywatelskiej oraz odpowiedzialności za środowisko naturalne.

6. Profil absolwenta

A. Profil absolwenta po klasie trzeciej szkoły podstawowej. Uczeń:

- Jest dobrym i życzliwym kolegą.
- Szanuje symbole i tradycje narodowe, rodzinne i szkolne.
- Dbą o swoje zdrowie, przestrzega zasad bezpiecznych kontaktów z rówieśnikami, dba o aktywność i sprawność fizyczną, świadomie uczy się budować własny dobrostan, szanuje zdrowie innych.
- Odróżnia dobro od zła.
- Umie wykorzystać zdobytą wiedzę i umiejętności do rozwijania zainteresowań i ograniczania wpływu sytuacji kryzysowej na siebie (lęku, izolacji, fobii, obniżonego nastroju)
- Wierzy we własne siły.
- Realizuje powierzone mu zadania
- Jest przyjazny i opiekuńczy dla młodszych kolegów, nowych uczniów w klasie i uczniów z innych krajów.
- Jest świadomy zagrożeń wynikających z korzystania z komputera i Internetu.
- Niesie pomoc innym, osobom starszym i niepełnosprawnym. Zna zasady udzielania pierwszej pomocy.
- Umie utrzymać ład i porządek wokół siebie.

B. Profil absolwenta po klasie ósmej szkoły podstawowej. Uczeń:

- Akceptuje i integruje się z rówieśnikami, kieruje się zasadami współpracy.
- Rozumie swoje emocje, zna swoje mocne i słabe strony, ma realistyczny obraz siebie.
- Przestrzega zasad bezpiecznych kontaktów z innymi (również w Internecie), dba o aktywność i sprawność fizyczną, świadomie wykorzystuje wiedzę o własnym dobrostanie i modyfikuje ją do potrzeb, szanuje zdrowie innych.
- Ma wiedzę o innych kulturach i narodowościach, umie ją wykorzystać w relacjach: jest koleżeński i gotowy do współpracy z kolegami z innych krajów.
- Jest gotowy do rozwoju przez całe życie, traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju, jest gotowy na nowe doświadczenia
- Jest odpowiedzialny za powierzone mu zadania i własne działania.
- Dbą o otaczające go środowisko, chroni zasoby przyrody, podąża za zasadami równowagi w ekosystemie.
- Szanuje symbole i tradycje narodowe, rodzinne i szkolne.
- Kreuje pomysły, wykorzystując myślenie abstrakcyjne, cechuje się wytrwałością twórczą,

- Racjonalnie korzysta z różnych źródeł wiedzy i technologii informatycznej, w tym sztucznej inteligencji, przestrzega zasad bezpieczeństwa, wykorzystuje krytyczne myślenie w gromadzeniu i ocenie informacji,
- Umie przewidzieć zagrożenia, wykorzystując swoją wiedzę o kryzysie psychicznym i innych trudnościach adaptacyjnych w celu rozwiązywania problemów. Umie prosić o pomoc.

7. Obszary działań wychowawczych i profilaktycznych

Działania wychowawczo-profilaktyczne we wszystkich czterech obszarach uwzględniają częstotliwość i rodzaj występowania zjawisk niepożądanych oraz cel modelowy:

- profilaktyka zdrowotna (cel: kształtowanie czynnych postaw wobec zdrowia i bezpieczeństwa własnego i innych),
- działania na rzecz bezpieczeństwa (cel: podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania agresji i przemocy, w tym cyberprzemocy),
- profilaktyka uzależnień (cel: uświadomienie skutków społecznych i zdrowotnych oraz konsekwencji prawnych zażywania środków psychoaktywnych),
- komunikacja i umiejętności interpersonalne (cel: kształtowanie zasad skutecznej komunikacji, szacunku do innych kultur i obyczajów, dbanie o swój dobrostan przez całe życie).

8. Cele programu

A. Cel ogólny:

Kształtowanie postaw i zachowań społecznie pożądanых, wychowanie do wrażliwości na prawdę, dobro i piękno z poszanowaniem rodzimego środowiska, budowanie własnego dobrostanu przez całe życie, miłości do ojczyzny oraz poważaniem dla polskiego dziedzictwa kulturowego; otwartości na inne kultury i zwyczaje poprzez zintegrowane działania nauczycieli, uczniów i rodziców.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- postępuje zgodnie z pozytywnymi wzorcami zachowań, prezentuje postawę patriotyczną, z zachowaniem poszanowania dla innych kultur i obyczajów,
- aktywnie i konstruktywnie spędza wolny czas,
- dokonuje właściwych wyborów związanych ze zdrowym stylem życia, kształtuje zachowania służące zdrowiu, rozwija sprawność fizyczną i nawyki aktywności ruchowej,
- zna zasady udzielania pierwszej pomocy potrzebującym,
- zna i stosuje zasady dotyczące komunikacji interpersonalnej, w tym, w przestrzeni internetowej, uwrażliwiony jest na cyberprzemoc, zna sposoby ochrony i szukania pomocy,
- właściwie reaguje w sytuacjach trudnych, ogranicza zachowania agresywne i przemocowe wykorzystując poznane sposoby samokontroli,
- jest świadomy destrukcyjnych skutków uzależnień i potrafi właściwie reagować w sytuacji zagrożenia,
- wie, gdzie szukać pomocy w sytuacjach trudnych tj. sytuację lęku, braku motywacji, izolacji, kryzysu psychicznego,
- rozwija postawę odpowiedzialności za środowisko naturalne, w tym równowagę przyrodniczą.

Nauczyciel:

- doskonalą umiejętności z zakresu komunikacji w relacjach nauczyciel – rodzic, nauczyciel – uczeń, rodzic – uczeń, uczeń – uczeń,
- rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, uczy postawy otwartości na inne kultury;
- realizuje programy profilaktyczne i wychowawcze,

- wprowadza i kontroluje korzystanie przez uczniów z najnowszych technologii multimedialnych, sztucznej inteligencji
- wspólnie z rodzicami podejmuje działania wychowawcze i profilaktyczne względem dzieci i młodzieży.

Nauczyciel specjalista:

- buduje poczucie własnej wartości u ucznia, okazuje mu zrozumienie i ukierunkowuje potrzebną mu pomoc,
- wspiera uczniów z innych kultur: pomaga im zaakceptować warunki i zasady panujące w szkole,
- współpracuje z wychowawcami, nauczycielami i rodzicami uczniów wymagających specjalistycznej troski i opieki wychowawczej oraz dydaktycznej.

Rodzic:

- doskonalą umiejętności wychowawcze,
- pogłębia wiedzę z zakresu opieki i wychowania,
- korzysta ze wsparcia i pomocy nauczycieli oraz specjalistów w rozwiązywaniu problemów wychowawczych dzieci.

9.Struktura oddziaływań wychowawczych

A. Dyrektor szkoły

- stwarza warunki do realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki do harmonijnego rozwoju psychofizycznego, m.in. poprzez aktywne działania prozdrowotne, rozwijanie kompetencji społecznych, przeciwdziałanie zagrożeniom występujących w mediach społecznościowych,
- stwarza warunki do funkcjonowania w szkole: wolontariatu, stowarzyszeń i organizacji, w tym organizacji harcerskich, wspiera działania samorządów uczniowskich,
- ściśle współpracuje z nauczycielami specjalistami (logopedami, nauczycielami wspomagającymi, pedagogiem, psychologiem, pedagogiem specjalnym) z nastawieniem na tworzenie przyjaznego klimatu szkoły, z uwzględnieniem potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, zdrowotnych i psychologicznych oraz uczniów obcokrajowców; dba o podejmowanie działań względem uczniów w sytuacji izolacji od grupy rówieśniczej, lęku czy kryzysu psychicznego,
- czuwa nad realizacją przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego w szkole.

B. Rada Pedagogiczna

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców przy Szkole Podstawowej nr 10 w Toruniu,
- opiniuje procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- uczestniczy w realizacji i ewaluacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego.

C. Nauczyciele/Nauczyciele specjaliści

- współpracują z wychowawcami klas, pomocą psychologiczno -pedagogiczną, specjalistami i terapeutami szkolnymi w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych określonych w planie pracy programu,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień dzieci i młodzieży,
- wdrażają u uczniów umiejętności bezpiecznego korzystania z mediów społecznościowych
- wzmacniają czynniki chroniące, poprzez promocję działań z zakresu obszarów, zdrowia, bezpieczeństwa, komunikacji interpersonalnej,
- na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych kształtują postawę patriotyczną uczniów z poważaniem dla polskiego dziedzictwa kulturowego oraz otwartość na inne kultury.

- dostosowują metody nauczania i wychowania do ich możliwości psychofizycznych, z poszanowaniem rodzimego środowiska,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o rozwijaniu uzdolnień, zainteresowań, problemach wychowawczych (lęku, kryzysu psychicznego, izolacji od grupy rówieśniczej), frekwencji, postępach w nauce.

D. Wychowawcy klas

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie współpracując z pomocą psychologiczno-pedagogiczną, specjalistami i terapeutami szkolnymi,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów, w tym sytuacje lęku, kryzysu psychicznego czy konsekwencji izolacji od grupy rówieśniczej,
- na podstawie danego rozpoznania oraz celów i zadań określonych programie opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeb uczniów,
- przygotowują wnioski z realizacji przyjętych założeń wychowawczych,
- zapoznają uczniów i rodziców z przyjętym programem wychowawczo – profilaktycznym oraz tradycjami i zwyczajami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami, pielęgniarką szkolną, nauczycielami świetlicy w celu ograniczenia zjawisk niepożądanych w grupie klasowej,
- wspierają potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, zdrowotnej, o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- dbają o prawidłowe relacje uczniów w klasie, pomoc młodszym kolegom, poszanowanie starszych, otwartość na uczniów obcokrajowców (tworzą grupę wsparcia dla nowoprzybyłych),
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych, z uwzględnieniem rozwijania u uczniów świadomości dbania o zdrowie fizyczne i psychiczne.

E. Pedagog szkolny/pedagog specjalny//psycholog

- diagnozuje środowisko wychowawcze, uczy otwartości wobec uczniów z innych krajów,
- współpracuje z innymi członkami nauczycieli z pomocy psychologiczno -pedagogicznej, specjalistami i terapeutami szkolnymi,
- otacza opieką i wsparciem wychowawczym uczniów obcokrajowców, współpracuje na bieżąco z ich opiekunami i rodzicami,
- zapewnia uczniom i rodzicom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach dostosowanych do potrzeb, organizuje pomoc w instytucjach i organizacjach do tego przydzielonych,
- zabiega o różne formy pomocy materialnej dla uczniów.

F. Zespół wsparcia uczniów cudzoziemskich

- przygotowywanie i tłumaczenie dokumentów szkolnych niezbędnych do rekrutacji i zapewnienia prawidłowej opieki, wychowania i edukacji dzieci obywateli Ukrainy w szkole,
- pomoc w funkcjonowaniu szkolnym uczniom niepełnosprawnym pochodzącym z Ukrainy (uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych - zgodnie ze wskazaniami ujętymi w orzeczeniu wydanym przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną),
- rozwijanie kompetencji emocjonalno – społecznych u uczniów poprzez kształtowanie umiejętności swobodnego wypowiadania się, aktywnego słuchania i prezentacji własnych pomysłów na zajęciach w klasie, wyjściach integracyjnych,
- wspierania w nauce i opiece uczniów pochodzenia ukraińskiego uczęszczających do świetlicy szkolnej (w tym uczniów niepełnosprawnych),
- wsparcie nauczycieli i wychowawców w konsultacjach szkolnych dla rodziców uczniów z Ukrainy (udzielanie informacji na temat organizacji nauki, opieki i wychowania w polskiej szkole).

G. Rodzice

- współtworzą szkolny program wychowawczo – profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,

- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę, w tym profilaktycznych spotkaniach prowadzonych we współpracy z instytucjami i organizacjami o charakterze profilaktyczno- edukacyjnym,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci, dbają o ich aktywność i ich rozwój fizyczny, zapoznają się z ofertą szkoły, w tym realizowanych dodatkowych zajęć pozalekcyjnych i kół zainteresowań,
- uczestniczą w działaniach szkoły rozwijających obszar otwartości na kulturę i obyczaje uczniów z innych krajów, udzielają wsparcia dzieciom w procesie integracji z uczniami obcokrajowcami.

H. Samorząd Uczniowski

- inspiruje i współorganizuje życie kulturalne uczniów, inicjuje wolontariat i działania społeczne na rzecz potrzebujących, w tym środowiska lokalnego, uwrażliwia środowisko uczniowskie na potrzeby uczniów z innych krajów, rozwija otwartość dla innych kultur (gry i zabawy, imprezy okolicznościowe – poznawania zwyczajów innych krajów),
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły i czynnie działa na rzecz eliminowania zachowań ryzykownych,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną i Radą Rodziców,
- propaguje ideę samorządności, postawę patriotyczną i obywatelską, wzbogaca tradycję szkoły,
- realizuje zadania i cele przyjęte w planie Programu Wychowawczo - Profilaktycznego.

10.Procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia demoralizacją i przestępczością dzieci i młodzieży

A. Procedura postępowania w przypadku, gdy pracownik szkoły podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków

Pracownik szkoły powinien podjąć niżej wymienione kroki.

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty uczniów, ze względów bezpieczeństwa organizuje mu opiekę.
3. Zawiadamia Dyrektora szkoły i rodziców ucznia, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania dziecka ze szkoły. W przypadku odmowy ze strony rodziców wzywa karetkę pogotowia.
4. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji.
5. Policja może zatrzymać ucznia w policyjnej izbie wytrzeźwień lub w policyjnych pomieszczeniach dla osób zatrzymanych na czas wyjaśnienia sprawy (24 h). Jeżeli uczeń nie ukończył 18 lat, powiadamia się o tym rodziców oraz sąd rodzinny.
6. W przypadku powtarzania się sytuacji, w których uczeń (przed ukończeniem 18 r.ż) znajduje się pod wpływem środków odurzających lub narkotyków, Dyrektor obowiązkowo powiadamia policję (specjalistę ds. nieletnich) lub sąd rodzinny.
7. Pracownik sporządza notatkę ze zdarzenia, na której podpisują się osoby biorące w nim udział.
8. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 ust.1 Ustawy z dnia 26 października 1982r. i należy powiadomić policję.

B. Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji, że uczeń używa alkoholu, tytoniu lub innych środków na terenie szkoły

Nauczyciel powinien podjąć niżej wymienione kroki.

1. Przekazać informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca klasy przekazuje informację Dyrektorowi szkoły i pedagogowi szkolnemu.
3. Wychowawca wzywa rodziców i przekazuje informację o podejrzeniu oraz zobowiązuje opiekunów, w przypadku potwierdzenia tej informacji, do bezwzględnego nadzoru nad dzieckiem. Proponuje udział w programie terapeutycznym.
4. W przypadku odmowy współpracy rodziców ze szkołą i nadal z wiarygodnych źródeł napływającymi informacjami o demoralizacji dziecka, Dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję.

5. Podobnie gdy szkoła wykorzysta w stosunku do ucznia wszystkie dostępne środki (rozmowę z rodzicami, ostrzeżenie ucznia o konsekwencjach takiego postępowania, spotkanie z psychologiem i pedagogiem), a ich zastosowanie nie przynosi rezultatów, Dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję.
6. Wychowawca klasy sporządza notatkę ze zdarzenia, na której podpisują się osoby biorące w nim udział.
7. W przypadku uzyskania przez Dyrektora informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w grupach przestępczych zgodnie z art.304 par. 2 Kodeks postępowania karnego, powiadamia prokuratora lub policję.

C. Procedura postępowania w przypadku znalezienia na terenie szkoły i terenie przyszkolnym (boisku) substancji przypominającej narkotyk

1. Pracownik szkoły, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych i próbuje ustalić, do kogo należała.
2. Pracownik zawiadamia Dyrektora szkoły, który wzywa policję.
3. Dyrektor szkoły przekazuje policji substancję i przedstawia szczegóły sprawy.
4. Pedagog sporządza notatkę ze zdarzenia, na której podpisują się osoby biorące w nim udział.
5. Dyrektor przekazuje informację o zdarzeniu Wydziałowi Edukacji w Toruniu.

D. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia posiadania przez ucznia substancji przypominającej narkotyk na terenie szkoły

1. Nauczyciel w obecności innej osoby ma prawo prosić, aby uczeń pokazał mu tę substancję, zawartość teczek, kieszeni (wykonanie czynności przeszukania jest zastrzeżone tylko dla policji).
2. Nauczyciel powiadamia Dyrektora szkoły i wzywa rodziców do niezwłocznego stawienia się w szkole.
3. W przypadku odmowy przez ucznia przekazania substancji lub zawartości teczek Dyrektor wzywa policję, która dokonuje przeszukania.
4. W przypadku dobrowolnego przekazania przez ucznia substancji zabezpiecza się ją, sporządza się notatkę o zdarzeniu i powiadamia policję.
5. Nauczyciel i pedagog szkolny sporządza notatkę ze zdarzenia, na której podpisują się osoby biorące w nim udział.

E. Procedura postępowania wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego w szkole lub na terenie przyszkolnym (boisku)

Nauczyciel / pracownik administracyjny powinien podjąć niżej wymienione kroki.

1. Udzielenie ofierze pierwszej pomocy (przedmedycznej); w przypadku rozległych obrażeń natychmiastowe wezwanie pogotowia ratunkowego przez nauczyciela/pracownika administracyjnego.
2. Powiadomienie Dyrektora szkoły lub pedagoga szkolnego o zdarzeniu.
3. Nauczyciel/Dyrektor szkoły/pedagog powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) poszkodowanego.
4. Dyrektor szkoły niezwłocznie powiadamia policję w przypadku, gdy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
5. Pedagog szkolny sporządza notatkę ze zdarzenia, na której podpisują się osoby biorące w nim udział.

F. Procedura postępowania wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa w szkole

Uczeń / nauczyciel / pracownik administracyjny powinien podjąć niżej wymienione kroki.

1. W przypadku gdy świadkiem zdarzenia jest uczeń, powiadamia on niezwłocznie nauczyciela / wychowawcę / Dyrektora szkoły.
2. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły powiadamia Dyrektora szkoły i przekazuje sprawcę w celu odizolowania go od poszkodowanego.
3. Dyrektor ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
4. Dyrektor szkoły/pedagog wzywa rodziców ucznia - sprawcy do szkoły.

5. Dyrektor szkoły powiadamia policję w przypadku, gdy sprawa dotyczy rozboju, uszkodzenia ciała lub gdy sprawca nie jest uczniem szkoły (nieznana tożsamość).
6. Dyrektor szkoły zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa w celu przekazania policji.
7. Pedagog szkolny sporządza notatkę ze zdarzenia, na której podpisują się osoby biorące w nim udział.

G. Procedura postępowania w przypadku naruszenia nietykalności osobistej ucznia

(obelżywe wyzwiska, grożenie, znęcanie się psychiczne, agresja fizyczna – uderzenie, popchnięcie, kopnięcie, pobicie)

Postępowanie w przypadku konieczności zastosowania procedury tzw. niskiej ingerencji.

1. Powiadomienie wychowawcy klasy o zdarzeniu ze wskazaniem sprawcy i poszkodowanego.
2. W sytuacji nieobecności wychowawcy przekazanie informacji o zajściu pedagogowi, psychologowi szkolnemu lub Dyrektorowi szkoły.
3. Wychowawca klasy (pedagog, psycholog) przeprowadza interwencyjną rozmowę wychowawczą ze sprawcą i poszkodowanym uczniem. Następnie ocenia stopień szkodliwości zdarzenia, stosuje natychmiastowe środki wychowawcze (uwaga w zeszycie korespondencji, punkty ujemne, upomnienie, nagana Dyrektora, przeproszenie poszkodowanego kolegi, prace na rzecz klasy) lub w przypadku dużej szkodliwości społecznej zdarzenia konsultuje się z pedagogiem, Dyrektorem szkoły.
4. Pedagog szkolny, po zapoznaniu się ze sprawą, rozmowie ze sprawcą i poszkodowanym konsultuje zdarzenie z dyrekcją szkoły i wzywa rodziców uczniów.
5. W przypadku niestawienia się rodziców sprawcy zdarzenia i posiadaniu wcześniejszych sygnałów nagannego jego zachowania wobec kolegów pedagog szkolny, Dyrektor szkoły powiadamiają sąd rodzinny lub policję.
6. Pedagog szkolny sporządza notatkę ze zdarzenia, na której podpisują się osoby biorące w nim udział.
7. Pedagog szkolny/psycholog szkolny obejmuje zajęciami o charakterze socjoterapeutycznym (3 spotkania) ucznia, który dopuścił się zachowania agresywnego i ucznia wobec którego nastąpiło naruszenia nietykalności osobistej. Działania o charakterze socjoterapeutycznym podejmowane są po wyrażeniu zgody rodziców uczniów w danym miesiącu kiedy wystąpiło zdarzenie.

Postępowanie w przypadku konieczności zastosowania procedury tzw. wysokiej ingerencji.

1. Natychmiastowa słowna i stanowcza reakcja na zaistniałą sytuację, tzn.:
 - 1) rozdzielić uczniów i odizolować sprawcę od ofiary,
 - 2) zgłosić fakt do wychowawcy klasy i pedagoga szkolnego, a w przypadku ich nieobecności w szkole do Dyrektora,
 - 3) jeżeli sytuacja tego wymaga, zaprowadzić ucznia do pielęgniarki szkolnej, a w przypadku jej nieobecności udzielić poszkodowanemu uczniowi pierwszej pomocy.
2. Wychowawca bądź pedagog szkolny przeprowadza rozmowę o charakterze ostrzegawczym z uczniem bądź uczniami biorącymi udział w zdarzeniu agresywnym celem ustalenia przyczyn zdarzenia.
3. Wychowawca bądź pedagog szkolny natychmiast wzywa do szkoły rodziców uczniów (zarówno sprawcy, jak i ofiary zdarzenia).
4. Uczeń, który dopuścił się zachowania agresywnego, otrzymuje karę zgodnie z Regulaminem Uczniowskim.
5. Z rozmowy z uczniem i rodzicem pedagog szkolny sporządza notatkę.
6. W przypadku konieczności długotrwałej kontroli zachowania ucznia sporządza się tzw. kontrakt pomiędzy rodzicami ucznia oraz pedagogiem i wychowawcą ucznia.
7. Pedagog szkolny/psycholog szkolny obejmuje zajęciami o charakterze socjoterapeutycznym (3 spotkania) ucznia, który dopuścił się zachowania agresywnego i ucznia wobec którego nastąpiło naruszenia nietykalności osobistej. Działania o charakterze socjoterapeutycznym podejmowane są po wyrażeniu zgody rodziców uczniów w danym miesiącu kiedy wystąpiło zdarzenie.

8. W przypadku poważnego naruszenia nietykalności osobistej Dyrektor szkoły zgłasza sprawę agresji fizycznej na policję. W uzasadnionych przypadkach poinformowany zostaje również sąd rodzinny.

H. Procedura postępowania w przypadku wagarów

1. W przypadku utrzymującej się nieobecności ucznia bez powiadomienia szkoły przez rodziców (tydzień) wychowawca telefonicznie informuje rodziców o nieobecności ucznia w szkole,
2. Wysłanie pisemnego zawiadomienia o absencji ucznia listem poleconym (przez sekretariat szkoły), przez wychowawcę z prośbą o kontakt rodzica ze szkołą.
3. Wizyta wychowawcy z drugim pracownikiem szkoły (pedagog szkolny) lub w asyście Straży Miejskiej/dzielnicy Policji lub kuratora dla nieletnich w domu ucznia (w uzasadnionych i możliwych do przeprowadzenia przypadkach).
4. Pisemne upomnienie o nierealizowaniu obowiązku szkolnego (za potwierdzeniem odbioru) przez wychowawcę - wszczęcie egzekucji administracyjnej.
5. Administracyjne egzekwowanie realizowania obowiązku szkolnego przez Dyrektora szkoły - powiadomienie organu prowadzącego szkołę o nierealizowaniu obowiązku szkolnego przez ucznia.
6. Wychowawca klasy sporządza notatkę o sytuacji ucznia, podpisy osób działających w tej sprawie.

I. Procedura powiadamiania rodziców lub prawnych opiekunów ucznia o trudnych sytuacjach wychowawczych dziecka

1. Wychowawca klasy powiadamia telefonicznie, osobiście, pisemnie rodziców lub prawnych opiekunów o trudnych sytuacjach wychowawczych, korzystając z danych osobowych zapisanych w dzienniku lekcyjnym.
2. Wychowawca sporządza notatkę służbową z powiadomienia rodziców w dzienniku lekcyjnym w rubryce „Kontakty wychowawcy z rodzicami”.
3. W przypadku nieobecności wychowawcy należy zachować obowiązującą w szkole drogę służbową przepływu informacji (pedagog, dyrekcja).
4. W sytuacji zgłoszenia przez rodziców lub prawnych opiekunów zmiany miejsca pobytu na dłuższy okres wychowawca zobowiązany jest spisać z rodzicami oświadczenie o zmianie miejsca ich pobytu oraz nr telefonu kontaktowego.
5. W przypadku braku informacji od rodziców o zmianie miejsca ich pobytu i niemożności sprawowania opieki nad dzieckiem w szczególnie trudnych sytuacjach wychowawczych informacja o zaistniałej sytuacji jest przekazywana pedagogowi szkolnemu, który powiadamia odpowiednie instytucje (sąd rodzinny, policję).
6. Wychowawca klasy sporządza notatkę o sytuacji ucznia, podpisy osób działających w tej sprawie.

J. Procedura postępowania w przypadku zakłócania przez ucznia dyscypliny w klasie

1. W przypadku naruszenia dyscypliny przez ucznia nauczyciel
 - 1) upomina ucznia, a w przypadku braku poprawy zachowania kolejno podejmuje następujące kroki:
 - 2) częściowo izoluje ucznia od reszty klasy przez odesłanie go z krzesłem na koniec sali (bez stolika),
 - 3) odsyła ucznia do klasy obok i wpisuje uwagę negatywną (w przypadku odmowy przejścia do sali obok, nauczyciel wzywa przez dyżurnego dyrektora, wicedyrektora, pedagoga, psychologa lub bibliotekarza),
 - 4) gdy uczeń przeniesiony do sali obok nadal przeszkadza, nauczyciel prowadzący lekcję wzywa przez dyżurnego dyrektora, wicedyrektora, pedagoga, psychologa lub bibliotekarza.
 - 5) osoba wezwana zabiera ucznia z klasy do gabinetu/biblioteki, gdzie uczeń dokonuje samooceny zachowania na specjalnym formularzu,
 - 6) nauczyciel informuje wychowawcę o naruszeniu dyscypliny w klasie,
 - 7) wychowawca informuje rodziców ucznia (w formie pisemnej lub telefonicznej), o zdarzeniu, przekazuje do wglądu kwestionariusz samooceny ucznia.
2. Konsekwencją naruszenia dyscypliny w trzecim i czwartym kroku może być również (według uznania nauczyciela):

- 1) wykonanie przez ucznia dodatkowego zadania (w domu, na rzecz klasy lub szkoły),
- 2) zawieszenie w przywilejach ucznia (informacja o zawieszeniu w przywilejach oraz formularz samooceny dołączane są do dokumentacji szkolnej ucznia).
3. Uczeń ma obowiązek uzupełnić materiał z lekcji, którą opuścił.
4. Nauczyciel sporządza notatkę ze zdarzenia i przekazuje informację wychowawcy.

K. Procedura postępowania w przypadku wykrycia na terenie szkoły lub terenie przyszkolnym (boisku) broni, materiałów wybuchowych i innych niebezpiecznych substancji i przedmiotów
Nauczyciel powinien podjąć niżej wymienione kroki.

1. W przypadku gdy uczeń znajdzie broń, materiały wybuchowe i inne niebezpieczne substancje i przedmioty, powiadamia o tym nauczyciela/wychowawcę/Dyrektora szkoły/pedagoga i oddala się na bezpieczną odległość.
2. W przypadku gdy broń, materiały wybuchowe i inne niebezpieczne substancje i przedmioty znajdzie nauczyciel/pracownik administracyjny powiadamia o zdarzeniu Dyrektora szkoły.
3. Dyrektor szkoły, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza teren przed dostępem osób niepowołanych (w razie potrzeby ewakuuje uczniów i pracowników szkoły) oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji (tel. 997 lub 112).
4. Dyrektor przekazuje informację o zdarzeniu Wydziałowi Edukacji w Toruniu.
5. Pedagog sporządza notatkę ze zdarzenia.

L. Procedura postępowania w przypadku przesłanek mogących świadczyć o przemocy fizycznej stosowanej w rodzinie wobec dziecka

(zgodnie z art. 304 Kodeksu postępowania karnego, art. 572 Kodeksu postępowania cywilnego, Ustawą o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie - art. 12)

1. Wychowawca razem z pedagogiem szkolnym dokonują analizy posiadanych informacji, w tym czynników ryzyka krzywdzenia dziecka występujących w konkretnej rodzinie.
2. Pedagog szkolny przeprowadza konsultacje:
 - a) z pracownikiem socjalnym w celu uzyskania danych o sytuacji rodzinnej z wywiadu środowiskowego (w przypadku braku danych prosi o przeprowadzenie takiego wywiadu i pilne przekazanie uzyskanych informacji),
 - b) z dzielnicowym Rejonowego Komisarzatu Policji w celu uzyskania informacji o ewentualnych interwencjach,
 - c) z kuratorem sądowym (jeżeli rodzina jest pod opieką kuratora) w celu uzyskania informacji o sprawowanym nadzorze.
3. Wychowawca z pedagogiem szkolnym ustalają, który z nich przeprowadzi rozmowę z dzieckiem.
4. Rozmowa z dzieckiem.
5. Określenie stopnia zagrożenia jego bezpieczeństwa.

W dalszej procedurze postępowania mogą pojawić się dwa warianty:

- a) konieczne jest odizolowanie dziecka od domu,
- b) dziecko może pozostać w domu rodzinnym.

• *Konieczne jest odizolowanie dziecka od domu*

1. Pedagog szkolny powiadamia, w porozumieniu z dyrektorem szkoły, specjalistę do spraw nieletnich Komisarzatu Rejonowego Policji lub/oraz właściwy Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego. Uruchomiona zostaje natychmiastowa interwencja na podstawie przewidzianych w tego rodzaju sytuacjach procedurach dla policji i sądu rodzinnego: dziecko umieszczone zostaje w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczej lub placówce służby zdrowia. Dalszy tok postępowania jest zgodny z kompetencjami tych instytucji.
2. Pisemnie powiadamia się Prokuraturę Rejonową o popełnieniu przestępstwa. Prokuratura, uznając zarzut naruszenia przepisów prawa karnego i prawa o wykroczeniach chroniących dobro dziecka, powinna w myśl art.23 k.p.k. złożyć zawiadomienie do Sądu Rodzinnego.
3. Powiadamia się pracownika socjalnego w rejonie.

• *Dziecko może pozostać w domu rodzinnym*

1. Pedagog szkolny lub psycholog i wychowawca klasy oceniają szansę współpracy przynajmniej z jednym z rodziców.
2. Rozmowa pedagoga szkolnego lub psychologa z rodzicem (rodzicami dziecka).
3. Pedagog szkolny lub psycholog zawiera kontrakt z rodzicami o współpracy w zakresie poprawy sytuacji dziecka i rodziny. Informuje o swoim dalszym ewentualnym postępowaniu (zgłoszenie sprawy do instytucji pomocowych i sądu) w razie niedotrzymania warunków umowy.
4. Podejmuje i koordynuje działania wynikające z potrzeb dziecka i rodziny w kierunku wsparcia dziecka:
 - zapewnienie mu odpowiednio do potrzeb i w uzgodnieniu z rodzicami, konsultacji psychologiczno – pedagogicznych, ewentualnie psychiatrycznych,
 - skierowanie do instytucji udzielających różnych form pomocy: terapia indywidualna, grupowa, zajęcia świetlicowe, warsztaty – w uzgodnieniu z rodzicami i adekwatnie do potrzeb rodziny,
 - skierowanie, adekwatnie do potrzeb, do instytucji oferujących poradnictwo, konsultacje psychologiczne, terapię uzależnień, terapię dla sprawców przemocy, warsztaty umiejętności wychowawczych,
 - pedagog szkolny sporządza notatkę służbową z podjętych działań.

M. Procedura postępowania w przypadku przesłanek mogących świadczyć o krzywdzeniu dziecka w rodzinie przez zaniedbywanie

(zgodnie z art. 304 Kodeksu postępowania karnego, art. 572 Kodeksu postępowania cywilnego, Ustawa o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie - art.12)

1. Wychowawca klasy razem z pedagogiem szkolnym lub psychologiem dokonują analizy posiadanych informacji dotyczących problemu zaniedbywania dziecka.
2. Określają stopień zagrożenia jego bezpieczeństwa.
3. Oceniają szansę współpracy przynajmniej z jednym z rodziców.
4. Pedagog szkolny (psycholog) konsultuje się z pracownikiem MOPR. W przypadku braku danych prosi o przeprowadzenie wywiadu środowiskowego określającego aktualną sytuację rodzinną ucznia.
5. Wychowawca (pedagog/psycholog) nawiązuje kontakt z rodzicami dziecka, informuje o konsekwencjach prawnych zaniedbywania.

W dalszej procedurze postępowania mogą pojawić się dwa warianty:

- a) rodzice nawiązują współpracę,
- b) rodzice nie nawiązują współpracy.

• *Rodzice nawiązują współpracę*

1. Pedagog szkolny (psycholog) zawiera kontrakt z rodzicami o współpracy na rzecz poprawy sytuacji dziecka i rodziny. Informuje o swoim dalszym ewentualnym postępowaniu w razie niedotrzymania warunków umowy.

Podejmuje i koordynuje działania wynikające z potrzeb dziecka i rodziny w kierunku:

- zapewnienia mu, w porozumieniu z rodzicami i w zależności od potrzeb, posiłku, niezbędnych podręczników, stypendium szkolnego,
- zapewnienie pomocy w nauce.

Wspieranie rodziny następuje poprzez:

- skierowanie rodziców do instytucji oferujących poradnictwo i warsztaty w zakresie metod poszukiwania pracy lub inne formy pomocy (szkoła dla rodziców),
- skierowanie ich do instytucji oferujących pomoc materialną (MOPR, Caritas).

• *Rodzice nie nawiązują współpracy*

1. Pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły powiadamia o sytuacji dziecka specjalistę do spraw nieletnich Rejonowego Komisarzatu Policji oraz właściwy Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
2. Powiadomienie o sytuacji dziecka pracownika socjalnego w rejonie.
3. Pedagog szkolny sporządza notatkę służbową z podjętych działań.

N. Procedura postępowania w przypadku przesłanek mogących świadczyć o wykorzystywaniu seksualnym dziecka w rodzinie

(zgodnie z art.304 kodeksu postępowania karnego, art. 572 kodeksu postępowania cywilnego, Ustawą o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie - art.12)

• *Problem zgłasza matka dziecka*

1. Pedagog szkolny informuje matkę o przewidzianych procedurach, jakimi posługuje się szkoła w takich przypadkach.
2. Przekazuje adres i telefon odpowiedniej placówki zajmującej się problemem wykorzystywania seksualnego dzieci.
3. Powiadamia (w porozumieniu z dyrektorem szkoły) Specjalistę do Spraw Nietletnich Komisariatu Rejonowego Policji i/lub Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nietletnich o nieprawidłowej sytuacji dziecka. Organa te uruchamiają swoje własne procedury.
4. Podejmuje i koordynuje działania wynikające z potrzeb dziecka i rodziny w kierunku:
 - wzmocnienia dziecka (kieruje na zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, umiejętności społeczne),
 - wspomagania dziecka w sytuacjach szkolnych,
 - wspierania rodziny poprzez skierowanie jej na warsztaty umiejętności wychowawczych.
6. Monitoruje sytuację dziecka i rodziny.

• *Informacje pochodzą z innych źródeł*

1. Wychowawca wraz z pedagogiem szkolnym i psychologiem dokonują analizy posiadanych danych informacji, w tym czynników ryzyka krzywdzenia dziecka występujących w konkretnej rodzinie.
2. Określają stopień zagrożenia jego bezpieczeństwa.
3. Oceniają szanse współpracy przynajmniej z jednym z rodziców.
4. Pedagog szkolny przeprowadza konsultacje z:
 - dzielnicowym Rejonowego Komisariatu Policji w celu uzyskania informacji o ewentualnych interwencjach,
 - MOPR-em w celu przeprowadzenia wywiadu środowiskowego i określenia ewentualnego stopnia demoralizacji w rodzinie,
 - kuratorem sądowym (jeżeli jest) w celu uzyskania informacji o sprawowanym nadzorze.
5. Psycholog szkolny przeprowadza wstępną rozmowę z dzieckiem.
6. Rozmowa z dzieckiem
7. Rozmowa z rodzicem niekrzywdzącym.
8. Skierowanie rodzica niekrzywdzącego do odpowiedniej instytucji udzielającej wsparcia dziecku i diagnozującej problem wykorzystywania.

W zależności od ustaleń:

1. Dalsze monitorowanie zachowania dziecka, zdobywanie dodatkowych informacji. Postępowanie jak w przypadku zgłoszenia przez matkę.
2. Pedagog szkolny sporządza notatkę służbową z podjętych działań.

O. Procedura reagowania w przypadku wystąpienia cyberprzemocy

1. Osobą zgłaszającą fakt prześladowania może być poszkodowany uczeń, jego rodzice lub inne osoby: np. uczniowie, świadkowie zdarzenia, nauczyciele.
2. Dyrektor szkoły i pedagog wspólnie z wychowawcą klasy dokonują analizy zdarzenia i planują dalsze postępowanie.
3. Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane.
4. Należy przeprowadzić rozmowę ze sprawcą (sprawcami) cyberprzemocy, w tym:
5. poinformować o konsekwencjach wynikających z wewnątrzszkolnego systemu oceniania szkoły w związku z używaniem przemocy,
6. Zobowiązać sprawcy agresji elektronicznej do zaprzestania nieakceptowanego zachowania i usunięcia z Internetu szkodliwych treści,

7. w szczególnych przypadkach podpisać kontrakt z uczniem określając zobowiązania dziecka, rodziców i przedstawiciela szkoły oraz konsekwencje nieprzestrzegania przyjętych wymagań i terminy realizacji zadań zawartych w umowie.
8. Wychowawca klasy wraz z pedagogiem szkolnym:
 - przeprowadzają rozmowę z rodzicami ucznia będącego sprawcą cyberprzemocy oraz rodzicami ucznia będącego ofiarą cyberprzemocy,
 - podejmują dalsze działania zmierzające do rozwiązania konfliktu.
1. W przypadku ustalenia sprawcy dokonania cyberprzemocy winien on skasować szkodliwe treści, a w razie problemów z ich usunięciem należy skontaktować się z dostawcą usługi czy administratora serwisu internetowego (zgodnie z art. 14 Ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną).
2. Pedagog szkolny sporządza notatkę służbową z rozmów ze sprawcą cyberprzemocy, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia.
3. Dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny o sprawie w sytuacji, gdy:
 - rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowej agresji elektronicznej, lub gdy do szkoły napływają informacje o innych przejawach demoralizacji dziecka,
 - szkoła wykorzystała wszystkie dostępne jej środki wychowawcze, a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów.
4. W przypadku gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy cyberprzemocy nie udało się ustalić, dyrektor powiadamia o sprawie policję.
5. Wychowawca klasy lub pedagog szkolny sporządza notatkę służbową z podjętych działań.
6. Przypadki cyberprzemocy przebiegające z naruszeniem prawa (np. groźby karalne, publikowanie nielegalnych treści itp.) zostają przez dyrektora szkoły zgłoszone na policję.

P. Procedura samowolnego opuszczenia szkoły przez ucznia

1. W przypadku samowolnego opuszczenia szkoły nauczyciel, który stwierdzi nieobecność dziecka na lekcji niezwłocznie informuje wychowawcę i Dyrektora szkoły lub pedagoga.
2. Zaznacza nieobecność dziecka w e- dzienniku.
3. Wychowawca, a w przypadku nieobecności wychowawcy, przedstawiciel Dyrekcji lub pedagog powiadamia telefonicznie rodzica o zaistniałej sytuacji.
4. W przypadku braku kontaktu z rodzicem szkoła powiadamia policję o samowolnym opuszczeniu szkoły przez ucznia.
5. Rodzic jest zobowiązany do poinformowania policji o powrocie dziecka do domu.
6. Nauczyciel sporządza notatkę służbową z podjętych działań.

R. Procedura postępowania na wypadek wtargnięcia napastnika do szkoły

I. CEL PROCEDURY:

Celem procedury jest określenie sposobu postępowania na wypadek wtargnięcia do szkoły napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią.

II. PODSTAWY PRAWNE URUCHOMIENIA PROCEDURY:

- *Uchwała Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie „Narodowego Programu Antyterrorystycznego na lata 2015–2019”;*
- *Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych;*
- *Ustawa z dnia 17 lipca 2009 o zarządzaniu kryzysowym.*

III. PRZEDMIOT I ZAKRES STOSOWANIA PROCEDURY

- Procedura do zastosowania w przypadku stwierdzenia obecności na terenie szkoły napastnika z bronią lub niebezpiecznym narzędziem.
- Procedura dotyczy całości personelu szkoły oraz uczniów.

IV. UPRAWNIENIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ OSÓB REALIZUJĄCYCH KONIECZNE DZIAŁANIA:

Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno:

- dyrektor placówki
- w przypadku jego nieobecności wicedyrektor

Osobą odpowiedzialną za koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych – przewodniczący zespołu ds. integracji

V. SPOSÓB POSTĘPOWANIA

W przypadku wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. *aktywny strzelec*:

- Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (zabarykadowuj się).
- Wycisz i uspokój uczniów.
- Zaopiekuj się uczniami niepełnosprawnymi i uczniami, którzy potrzebują pomocy.
- Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony.
- Poinformuj policję, wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji (w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji do sił bezpieczeństwa - policja)
- Zasłoń okno, zgaś światło.
- Nie przemieszczaj się.
- Bądź poniżej linii okien, zejść ze światła drzwi.
- Zejść z linii strzału, położyć się na podłodze.
- Jeżeli padną strzały, nie krzycz.
- Nie otwieraj nikomu drzwi (interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi).
- W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia.

W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:

- Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika.
- Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np.: telefon.
- Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia.
- Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego.
- Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika.
- Nie zwracaj na siebie uwagi.
- Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny.
- Nie oszukuj terrorysty.
- Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu.
- Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami.
- Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów.
- Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty (np. gdy daje ci możliwość napić się czy zjeść posiłek).

W przypadku działań antyterrorystycznych:

- Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę.
- Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi.
- Połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy.

- Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom.
- Nie trzyj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących.
- Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami.
- Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy.
- Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona.
- Po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku.
- Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru.

VI. SPOSÓB PROWADZENIA EWAKUACJI

Ewakację można przeprowadzić tylko na wyraźną komendę sił interweniujących i zgodnie z ich wskazówkami.

VII. SPOSÓB ODCZYTANIA SYGNAŁÓW ALARMOWYCH

- „sygnał dźwiękowy przerywany” – azyl (barykadowanie się w pomieszczeniach) sygnał dźwiękowy w sekwencji: 5 sekund dźwięk i 2 sekundy przerwa, powtarzane przez 30 sekund

VIII. TELEFONY ALARMOWE

- Policja 997
- Telefon alarmowy telefonów komórkowych 112

IX. SPOSÓB POWIADAMIANIA SŁUŻB:

Wybierz jeden z ww. numerów. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podaj następujące informacje:

- rodzaj stwierdzonego zagrożenia,
- nazwę i adres szkoły,
- imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję,
- telefon kontaktowy,
- zrealizowane przedsięwzięcia,
- potwierdź przyjęcie zgłoszenia i zapisz dane przyjmującego zgłoszenie.

X. SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z UCZNIAMI NIEPEŁNOSPRAWNYMI

Nauczyciele odpowiedzialni za opiekę na osobami niepełnosprawnymi dbają o zachowanie się przez dzieci zgodnie z potrzebami danej sytuacji. W przypadku konieczności ewakuacji zapewniają pomoc zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.

XI. ZARZĄDZANIE NA WYPADEK SYTUACJI KRYZYSOWEJ

Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor szkoły lub w razie jego nieobecności wicedyrektor.

XII. OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW:

- Zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury.
- Brać udział w szkoleniach z zakresu stosowania procedury.
- Znać sygnał uruchamiający procedurę.
- Mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury i koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych.
- Znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury.
- Znać miejsce ewakuacji.
- Szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury.
- Stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.

S. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK SKAŻENIA CHEMICZNEGO I BIOLOGICZNEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 10 IM. KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ W TORUNIU

I. CEL PROCEDURY:

Celem procedury jest określenie sposobu postępowania na wypadek skażenia chemicznego i biologicznego szkoły.

II. PODSTAWY PRAWNE URUCHOMIENIA PROCEDURY:

- Uchwała Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie „Narodowego Programu Antyterrorystycznego na lata 2015–2019”;
- Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych;
- Ustawa z dnia 17 lipca 2009 o zarządzaniu kryzysowym;

III. PRZEDMIOT I ZAKRES STOSOWANIA PROCEDURY:

- Procedura do zastosowania w przypadku skażenia substancją chemiczną lub biologiczną terenu szkoły oraz zagrożenia skażeniem ww. substancjami.
- Procedura dotyczy całości personelu szkoły oraz uczniów.

IV. UPRAWNIENIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ OSÓB REALIZUJĄCYCH KONIECZNE DZIAŁANIA:

Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno:

- dyrektor placówki
- w przypadku jego nieobecności wicedyrektorzy

Osobą odpowiedzialną za koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych – przewodniczący zespołu ds. integracji

V. SPOSÓB POSTĘPOWANIA

1. Szkoła otrzymuje informację o możliwym skażeniu substancją chemiczną/biologiczną (np. telefon o zamiarze ataku), gdy nie nastąpiło skażenie placówki:

- zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru,
- natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby (policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku),
- w budynku - szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne,
- w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki (maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry),
- przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznego do wnętrza pomieszczeń (częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji),
- powstrzymać się od picia, spożywania posiłków oraz prac wymagających dużego wysiłku,
- do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych,
- oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

2. Szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte natychmiast lub szybko po jego pojawieniu się:

- nie dotykać i nie wachać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy,
- aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem,
- pozamykać okna oraz drzwi, nie dopuścić do przeciągów,
- opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób,
- powiadomić dyrektora, a w razie jego nieobecności zastępcę dyrektora,
- zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru,
- natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby (policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia),
- jeśli miał miejsce kontakt z substancją, należy umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka,
- po kontakcie z substancją nie wolno jeść, pić, palić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb (policja, straż pożarna, wyspecjalizowana jednostka zwalczania skażeń i zakażeń),
- w obiekcie – budynku, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację,
- sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej; listę przekazać policji;
- w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki (maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry),
- przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środków biologicznego lub chemicznego do wnętrza pomieszczeń (częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji),
- powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku;
- oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

3. Szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte późno, np. gdy pojawiły się objawy reakcji na substancję lub/i ogniska zachorowań:

- nie dotykać i nie wachać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy,
- powiadomić dyrektora, a w razie jego nieobecności zastępcę dyrektora,
- aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem,
- pozamykać okna oraz drzwi, nie dopuścić do przeciągów,
- opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób,
- ogłosić alarm i wszystkich uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły ewakuować do wnętrza szkoły,
- natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby (policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia),

- w szkole zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, a budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia, przygotowując się do ewentualnej kwarantanny,
- oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

VI. SPOSÓB PROWADZENIA EWAKUACJI:

Ewakuację można przeprowadzić tylko na wyraźne polecenie dyrektora i/lub odpowiednich służb oraz zgodnie z ich wskazówkami.

VII. SPOSÓB ODCZYTYWANIA SYGNAŁÓW ALARMOWYCH

- „sygnał dźwiękowy przerywany” – ewakuacja
sygnał dźwiękowy w sekwencji: 1 sekunda i 1 sekunda przerwa, powtarzane aż do czasu zakończenia ewakuacji w budynku;

VIII. TELEFONY ALARMOWE

- Telefon alarmowy telefonów komórkowych 112
- Policja 997
- Straż pożarna 998
- Pogotowie Ratunkowe 999

IX. SPOSÓB POWIADAMIANIA SŁUŻB:

Wybrać jeden z ww. numerów. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby należy podać następujące informacje:

- rodzaj stwierdzonego zagrożenia,
- nazwę i adres szkoły,
- imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję,
- telefon kontaktowy,
- zrealizowane przedsięwzięcia,
- potwierdzić przyjęcie zgłoszenia i zapisać dane przyjmującego zgłoszenie.

X. SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z UCZNIAMI NIEPEŁNOSPRAWNYMI

Nauczyciele odpowiedzialni za opiekę nad osobami niepełnosprawnymi dbają o zachowanie się przez dzieci zgodnie z potrzebami danej sytuacji. W przypadku konieczności ewakuacji zapewniają pomoc zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.

XI. ZARZĄDZANIE NA WYPADEK SYTUACJI KRYZYSOWEJ

Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki lub wicedyrektor.

XII. OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW:

- zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury;
- brać udział w szkoleniach z zakresu stosowania procedury;
- znać sygnał uruchamiający procedurę;
- mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury i koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych;
- znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury;
- znać miejsce ewakuacji;
- szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury;
- stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.

T. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA TERRORYSTYCZNEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 10 IM. KOMISJI EDUKACJI NA- RODOWEJ W TORUNIU

I. CEL PROCEDURY:

Celem procedury jest określenie sposobu postępowania na wypadek wystąpienia zagrożenia terrorystycznego.

II. PODSTAWY PRAWNE URUCHOMIENIA PROCEDURY:

- *Uchwała Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie „Narodowego Programu Antyterrorystycznego na lata 2015–2019”;*
- *Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych;*
- *Ustawa z dnia 17 lipca 2009 o zarządzaniu kryzysowym.*

III. PRZEDMIOT I ZAKRES STOSOWANIA PROCEDURY

- Procedura do zastosowania w przypadku wystąpienia zagrożenia terrorystycznego.
- Procedura dotyczy całości personelu szkoły oraz uczniów.

IV. UPRAWNIENIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ OSÓB REALIZUJĄCYCH KONIECZNE DZIAŁANIA:

Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno:

- dyrektor placówki
- w przypadku jego nieobecności wicedyrektor

Osobą odpowiedzialną za koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych – przewodniczący zespołu ds. integracji

V. SPOSÓB POSTĘPOWANIA

W przypadku wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. *aktywny strzelec*:

- Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (zabarykadyj się).
- Wycisz i uspokój uczniów.
- Zaopiekuj się uczniami niepełnosprawnymi i uczniami, którzy potrzebują pomocy.
- Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony.
- Poinformuj policję, wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji (w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji do sił bezpieczeństwa - policja)
- Zasłoń okno, zgaś światło.
- Nie przemieszczaj się.
- Bądź poniżej linii okien, zejdz ze światła drzwi.
- Zejdz z linii strzału, połóż się na podłodze.
- Jeżeli padną strzały, nie krzycz.
- Nie otwieraj nikomu drzwi (interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi).
- W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia.

W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:

- Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika.
- Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np.: telefon.
- Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia.
- Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego.
- Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika.
- Nie zwracaj na siebie uwagi.

- Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny.
- Nie oszukuj terrorysty.
- Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu.
- Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami.
- Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów.
- Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty (np. gdy daje ci możliwość napić się czy zjeść posiłek).

W przypadku działań antyterrorystycznych:

- Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę.
- Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi.
- Połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy.
- Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom.
- Nie trzymaj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących.
- Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami.
- Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy.
- Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona.
- Po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku.
- Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru.

VI. SPOSÓB PROWADZENIA EWAKUACJI

Ewakuację można przeprowadzić tylko na wyraźną komendę sił interweniujących i zgodnie z ich wskazówkami.

VII. SPOSÓB ODCZYTYWANIA SYGNAŁÓW ALARMOWYCH

- „sygnał dźwiękowy przerywany” – azyl (barykadowanie się w pomieszczeniach)
sygnał dźwiękowy w sekwencji: 5 sekund dźwięk i 2 sekundy przerwa, powtarzane przez 30 sekund

VIII. TELEFONY ALARMOWE

- Policja 997
- Telefon alarmowy telefonów komórkowych 112

IX. SPOSÓB POWIADAMIANIA SŁUŻB:

Wybierz jeden z ww. numerów. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podaj następujące informacje:

- rodzaj stwierdzonego zagrożenia,
- nazwę i adres szkoły,
- imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję,
- telefon kontaktowy,
- zrealizowane przedsięwzięcia,
- potwierdź przyjęcie zgłoszenia i zapisz dane przyjmującego zgłoszenie.

X. SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z UCZNIAMI NIEPEŁNOSPRAWNYMI

Nauczyciele odpowiedzialni za opiekę na osobami niepełnosprawnymi dbają o zachowanie się przez dzieci zgodnie z potrzebami danej sytuacji. W przypadku konieczności ewakuacji zapewniają pomoc zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.

XI. ZARZĄDZANIE NA WYPADEK SYTUACJI KRYZYSOWEJ

Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor szkoły lub w razie jego nieobecności wicedyrektor.

XII. OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW:

- Zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury.
- Brać udział w szkoleniach z zakresu stosowania procedury.
- Znać sygnał uruchamiający procedurę.
- Mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury i koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych.
- Znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury.
- Znać miejsce ewakuacji.
- Szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury.
- Stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.

U. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI ZAGROŻENIA ŻYCIA I ZDROWIA ZAMACHEM TERRORYSTYCZNYM W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 10 IM. KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ W TORUNIU

I. CEL PROCEDURY:

Celem procedury jest określenie sposobu postępowania na wypadek zagrożenia życia i zdrowia zamachem terrorystycznym w szkole.

II. PODSTAWY PRAWNE URUCHOMIENIA PROCEDURY:

- *Uchwała Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie „Narodowego Programu Antyterrorystycznego na lata 2015–2019”;*
- *Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych;*
- *Ustawa z dnia 17 lipca 2009 o zarządzaniu kryzysowym.*

III. PRZEDMIOT I ZAKRES STOSOWANIA PROCEDURY

- Procedura do zastosowania w przypadku groźby zamachu terrorystycznego i groźby podłożenia ładunku wybuchowego (bomby).
- Procedura dotyczy całości personelu szkoły oraz uczniów.

IV. UPRAWNIENIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ OSÓB REALIZUJĄCYCH KONIECZNE DZIAŁANIA:

Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno:

- dyrektor placówki
- w przypadku jego nieobecności wicedyrektor

Osobą odpowiedzialną za koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych – przewodniczący zespołu ds. integracji

V. NA BEZPOŚREDNIE ZAGROŻENIE ATAKIEM TERRORYSTYCZNYM MOŻE WSKAZYWAĆ:

- podejrzane lub dziwnie zachowujące się osoby (np. zdenerwowane bez wyraźnej przyczyny, sprawiające wrażenie, że znajdują się pod działaniem narkotyków, ubrane nieadekwatnie do pory roku, próbujące zostawić pakunki w miejscach publicznych);
- pozostawione bez opieki w miejscach publicznych przedmioty typu teczki, walizki, torby podróżne, plecaki, paczki lub pakunki;
- podejrzana zawartość przesyłki bez danych i adresu nadawcy bądź od nadawcy lub z miejsca, z którego się nie spodziewamy;

- samochody, a zwłaszcza furgonetki pozostawione poza wyznaczonymi miejscami, np. w bliskim sąsiedztwie kościołów, miejsc organizowania imprez masowych, zawodów sportowych lub zgromadzeń.

VI. SYMPTOMY PRZYGOTOWANIA ZAMACHU

- Wejście na teren szkoły obcych, dziwnie zachowujących się osób;
- Unikanie kontaktu z inną osobą;
- Unikanie kontaktu wzrokowego;
- Unikanie kamer;
- Niespokojne ruchy, nienaturalny chód;
- Niestosowanie się do znaków zakazu wejścia;
- Nieadekwatny ubiór do pory roku;
- Podejrzane pakunki, plecaki.
- Robienie zdjęć w szkole i ze szkołą w tle;
- Zaczepianie i wypytywanie uczniów o szkołę, nauczycieli itd.

VII. W PRZYPADKU ZAUWAŻENIA CZEGOŚ NIEPOKOJĄCEGO, NIE POWINNO SIĘ PODEJMOWAĆ SAMODZIELNIE ŻADNYCH DZIAŁAŃ. NALEŻY STOSOWAĆ SIĘ DO NASTĘPUJĄCYCH ZASAD:

- Nie należy przyjmować od obcych osób żadnych pakunków;
- podejrzanych pakunków nie wolno dotykać, a tym bardziej ich przemieszczać;
- Nie używaj telefonu komórkowego (odbiorników fal radiowych)) w pobliżu podłożonego ładunku wybuchowego;
- w przypadku jakichkolwiek podejrzeń należy powiadomić dyrektora szkoły lub w razie jego nieobecności zastępcę dyrektora; przy braku możliwości poinformowania powiadom policję o zaistniałej sytuacji;
- nie rozpowszechniaj informacji o podejrzeniu, aby nie spowodować paniki;
- nie próbuj obezwładniać podejrzanych osób (należy je natomiast dyskretnie obserwować i starać się zapamiętać jak najwięcej szczegółów dotyczących ich wyglądu i zachowania);
- Zbierz uczniów; jeżeli uznasz sytuację za niebezpieczną, wycofaj się, zabarykaduj lub opuść budynek; po drodze informuj o zagrożeniu osoby znajdujące się w strefie zagrożonej;
- Jeżeli dojdzie do akcji ewakuacyjnej lub ratowniczej, zastosuj się do poleceń osób kierujących operacją;
- Zachowaj spokój i bez paniki opuść niebezpieczną strefę.

VII. W PRZYPADKU OTRZYMANIA INFORMACJI O PODŁOŻENIU LUB GROŹBIE PODŁOŻENIA BOMBY NALEŻY STOSOWAĆ SIĘ DO NASTĘPUJĄCYCH ZASAD:

- Powiadom dyrektora lub zastępcę dyrektora o zagrożeniu.
- Nie dotykaj, nie przemieszczaj podejrzanej paczki.
- Zabezpiecz miejsce i poproś uczniów o wycofanie się w bezpieczne miejsce.
- Zachowaj spokój.
- Nie używaj telefonu komórkowego w pobliżu podłożonego ładunku.
- Poinformuj wszystkich w pobliżu o zagrożeniu, staraj się nie wywoływać paniki.
- Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji, udaj się z uczniami na miejsce ewakuacji - boisko szkolne.
- Zadbaj o uczniów niepełnosprawnych.
- Po drodze informuj o zagrożeniu jak największe grono osób znajdujących się w strefie zagrożonej. Sprawdź, czy wszyscy uczniowie doszli do wyznaczonego miejsca.
- Po przybyciu policji na miejsce incydentu, przejmujecie ona dalsze kierowanie akcją.
- Bezwzględnie wykonuj polecenia funkcjonariuszy.

VIII. SPOSÓB PROWADZENIA EWAKUACJI

Ewakucję można przeprowadzić tylko na wyraźny sygnał dyrektora lub osób odpowiedzialnych i zgodnie z ich wskazówkami.

VII. SPOSÓB ODCZYTYWANIA SYGNAŁÓW ALARMOWYCH

- „sygnał dźwiękowy przerywany– ewakuacja
sygnał dźwiękowy w sekwencji: 1 sekunda i 1 sekunda przerwa, powtarzane aż do czasu zakończenia ewakuacji w budynku
- „sygnał dźwiękowy przerywany”– azyl (barykadowanie się w pomieszczeniach) sygnał dźwiękowy w sekwencji: 5 sekund dźwięk i 2 sekundy przerwa, powtarzane przez 30 sekund

IX. TELEFONY ALARMOWE

- Policja 997
- Telefon alarmowy telefonów komórkowych 112

X. SPOSÓB POWIADAMIANIA SŁUŻB:

Wybierz jeden z ww. numerów. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podaj następujące informacje:

- swoje nazwisko oraz numer telefonu;
- rodzaj zagrożenia i wskazujące nań przesłanki (podejrzane osoby, pozostawiony bez dozoru pakunek, informacja przekazana przez inną osobę);
- adres zagrożonego obiektu, możliwie dokładny opis miejsca i podejrzanych osób, przedmiotów lub zjawisk (np. pojawiające się nagle u wielu osób podrażnienia oczu i dróg oddechowych).

XI. SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z UCZNIAMI NIEPEŁNOSPRAWNYMI

Nauczyciele odpowiedzialni za opiekę na osobami niepełnosprawnymi dbają o zachowanie się przez dzieci zgodnie z potrzebami danej sytuacji. W przypadku konieczności ewakuacji zapewniają pomoc zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.

XII. ZARZĄDZANIE NA WYPADEK SYTUACJI KRYZYSOWEJ

Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor szkoły lub w razie jego nieobecności wicedyrektor.

XIII. OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW:

- Zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury.
- Brać udział w szkoleniach z zakresu stosowania procedury.
- Znać sygnał uruchamiający procedurę.
- Mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury i koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych.
- Znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury.
- Znać miejsce ewakuacji.
- Szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury.
- Stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.

W. PROCEDURA POSTĘPOWANIA „SYSTEM SYGNAŁÓW WEWNĘTRZNEGO ALARMOWANIA I OSTRZEGANIA O ZAGROŻENIACH W SKOLE PODSTAWOWEJ NR 10 im. KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ W TORUNIU”

I. CEL PROCEDURY:

Wprowadza się system sygnałów wewnętrznego alarmowania i ostrzegania o zagrożeniu (przed zagrożeniem) zaistniałym w budynku Szkoły Podstawowej nr 10 w Toruniu.

II. PODSTAWY PRAWNE URUCHOMIENIA PROCEDURY:

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 4 i 7 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1372 z późn. zm.), § 6 ust. pkt 3 i 5 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719 z późn. zm.) oraz Zarządzenia Nr 13 Prezydenta Miasta Torunia z dnia 17 stycznia 2020 r. w sprawie systemu sygnałów wewnętrznego alarmowania i ostrzegania o zagrożeniach w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Miasta Toruń

III. PRZEDMIOT I ZAKRES STOSOWANIA PROCEDURY

- sygnałe „EWAKUACJA”, należy rozumieć konieczność niezwłocznego opuszczenia zagrożonego budynku w wyniku powstania zagrożenia spowodowanego pożarem, wybuchem oraz obecnością lub uwolnieniem się innych czynników niebezpiecznych;
- sygnałe „AZYL”, należy przez to rozumieć opisany w 5 pkt 2 niniejszej procedury sposób zachowania się ludzi przebywających w budynku, w sytuacji zagrożenia ze strony człowieka wykazującego zachowania agresywne i niebezpieczne wobec otoczenia, np. agresywny napastnik z bronią lub uzbrojony w inny przedmiot niebezpieczny.

IV. UPRAWNIENIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ OSÓB REALIZUJĄCYCH KONIECZNE DZIAŁANIA:

Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno:

- dyrektor placówki
- w przypadku jego nieobecności wicedyrektor

Osobą odpowiedzialną za koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych – przewodniczący zespołu ds. integracji

V. SPOSÓB POSTĘPOWANIA

Wprowadza się trzy sygnały:

- 1) „EWAKUACJA” – sygnał dźwiękowy w sekwencji: 1 sekunda i 1 sekunda przerwa, powtarzane aż do czasu zakończenia ewakuacji w budynku;
- 2) „AZYL” – sygnał dźwiękowy w sekwencji: 5 sekund dźwięk i 2 sekundy przerwa, powtarzane przez 30 sekund
- 3) „ODWOŁANIE” – sygnał dźwiękowy ciągły trwający 30 sekund.

Do ogłoszenia sygnału należy użyć jednego z niżej wymienionych emiterów dźwięku:

- 1) dzwonka elektrycznego;
- 2) dzwonka ręcznego;
- 3) gwizdka.

Po ogłoszeniu sygnału:

- 1) „EWAKUACJA” – niezwłocznie należy przeprowadzić ewakuację wszystkich osób przebywających w danym budynku do miejsc wyznaczonych zgodnie z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego budynku, obowiązującą w Szkole Podstawowej nr 10 w Toruniu;
- 2) „AZYL” – należy pozostać w pomieszczeniach, zamknąć okna, drzwi na klucz od wewnątrz i zabarykadować drzwi przy użyciu dostępnych przedmiotów, np. mebli, a następnie nie podchodzić do drzwi i okien. Pozostać w tak przygotowanym pomieszczeniu, zachować ciszę (w tym wyciszyć telefony i inne urządzenia emitujące dźwięki), wyłączyć źródła światła i oczekiwać na odwołanie alarmu (ostrzeżenia);
- 3) „ODWOŁANIE” – przestaje obowiązywać każdy z powyższych alarmów (ostrzeżeń) i należy powrócić do przerwanych zajęć (czynności).

VI. OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW:

Zobowiązuje się wychowawców klas do poinformowania uczniów i ich rodziców o obowiązującym w Szkole Podstawowej Nr 10 im. Komisji Edukacji Narodowej w Toruniu systemie sygnałów wewnętrznego alarmowania i ostrzegania o zagrożeniach oraz o tym, że w opisanej procedurze system obowiązuje w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Miasta Toruń.

11.Doradztwo zawodowe

Program Doradztwa Zawodowego to opis działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru dalszego kierunku kształcenia i zawodu, wejścia na rynek pracy oraz nabycia kompetencji niezbędnych we współczesnym świecie. Realizowany jest jako „Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w Szkole Podstawowej im. Komisji Edukacji Narodowej w Toruniu na rok szkolny 2025-2026” i znajduje się w osobnym dokumencie. Program będzie systematycznie monitorowany. Ewaluacja programu przeprowadzona będzie przez zespół ds. Ewaluacji Programu. Zadaniem zespołu będzie opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Ewaluacja przeprowadzona będzie w maju, na podstawie analizy podjętych działań zamieszczonych w Programie.

Realizacją doradztwa zawodowego zajmuje się doradca zawodowy, wychowawcy klas, nauczyciele techniki i informatyki, pedagog, bibliotekarze. Opracowania WSDZ dokonuje doradca zawodowy/pedagog szkolny przy udziale wicedyrektora szkoły. W klasie siódmej i ósmej działania są realizowane na zajęciach lekcyjnych (10 godzin w ciągu roku) przez szkolnego doradcę zawodowego. Plany działań z zakresu doradztwa realizowany w poszczególnych klasach podlega zatwierdzeniu przez Radę Pedagogiczną.

12.Monitoring i ewaluacja

Ewaluacja przeprowadzana będzie przez nauczycieli, wychowawców, Samorząd Uczniowski. Na poziomie klas wychowawcy, pedagog szkolny i psycholog monitorowali realizację działań wychowawczych i profilaktycznych, po wcześniejszym zebraniu informacji od nauczycieli, rodziców i uczniów, Samorząd Uczniowski, przeanalizowaniu notatek własnych i uwag w e- dzienniku z zachowań uczniów. Do diagnozy posłużą analiza frekwencji uczniów i przeprowadzone w ciągu realizacji programu ankiety.

Program będzie systematycznie monitorowany. Ewaluacja programu przeprowadzona będzie przez Zespół ds. Programu Wychowawczo – Profilaktycznego powołany przez Dyrektora szkoły. Zadaniem zespołu będzie opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Ewaluacja przeprowadzona będzie w maju, na podstawie ankiety anonimowej w wybranych klasach oraz zebranych i przeanalizowanych rozmów wychowawczych i uwag merytorycznych od nauczycieli, Dyrekcji szkoły i rodziców.

Z wynikami prac zespołu w formie Raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

13. Raport z Ewaluacji Programu za 2024-2025 rok (wioski do realizacji)

Cel ewaluacji:

Wykształcenie postaw i zachowania społecznie pożądanego u uczniów poprzez zintegrowane działania nauczycieli, uczniów i rodziców.

Przedmiot ewaluacji:

Badanie efektywności działań wychowawczo-opiekuńczych i profilaktycznych zawartych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym.

Przedstawienie wyników ewaluacji:

Spotkanie Zespołu ds. Profilaktyki i Wychowania (maj 2025), przedstawienie wyników ewaluacji na Radzie Pedagogicznej (czerwiec 2025r.), przedstawienie wyników ewaluacji rodzicom (zebrania z rodzicami –wrzesień, październik 2025r.).

Wdrożone działania:

- działania względem ucznia i rodziców z obszaru profilaktyki zdrowotnej, profilaktyki uzależnień, bezpieczeństwa i komunikacji społecznej – umiejętności interpersonalnych,
- rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów w zakresie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego oraz podjęcie adekwatnych do zdiagnozowanych potrzeb działań,
- dostosowanie tematyki zajęć godzin wychowawczych do zdiagnozowanych potrzeb uczniów na podstawie m.in. ankiet, obserwacji, rozmów z uczniami i rodzicami,
- objęcie dodatkowym wsparciem psychologa i pedagoga szkolnego osoby nieśmiałe i wycofane,
- docenianie u uczniów każdej aktywności, angażowanie do dodatkowych zadań,
- kontynuowanie działań integrujących zespół klasowy np. obchodzenie urodzin/imienin uczniów, aktywne przerwy śródlekcyjne, uroczystości okolicznościowych i szkolnych,
- ujęcie w planie wychowawczym klas m.in. wspólnych wyjść klasowych, wycieczek tematycznych.

Oczekiwane efekty wynikające z realizacji Programu:

- uczniowie poznają podstawowe zasady właściwego zachowania na terenie szkoły i wzmocnią swoje poczucie bezpieczeństwa,
- uczniowie poszerzą zasób wiedzy oraz nauczą się wykorzystywać posiadane wiadomości podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów,
- wykształcą umiejętności, które w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany pozwolą im zrozumieć świat,
- rozwiną umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania, wzmocnią poczucie własnej wartości,
- rozwiną własne zainteresowania,
- nauczą się lepszego gospodarowania czasem, planowania, organizowania własnej nauki, przyjmowania za nią coraz większej odpowiedzialności,
- będą podejmowali próby skutecznego radzenia sobie ze stresem i trudnościami szkolnymi,
- rozwiną umiejętności rozpoznawania uczuć i radzenia sobie zwłaszcza z trudnymi emocjami, krytyką, presją,
- podejmą próby budowania systemu wartości opartego na tolerancji, współpracy, altruizmie, solidarności, patriotyzmie, szacunku do tradycji i poszanowania innych kultur i obyczajów, szczególnie wobec koleżanek i kolegów uchodźców,
- aktywnie będą podejmować działania prospołeczne, aktywny udział w propozycjach Samorządu Uczniowskiego,
- wychowawcy będą wspierać wychowawczą rolę rodziny, m.in. przez właściwą, zgodną z potrzebami pomoc edukacyjną i profilaktyczną (spotkania integracyjne w klasach, święta okolicznościowe),
- nauczyciele i wychowawcy będą wychowywać do wrażliwości na prawdę i dobro; kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie u uczniów,

- nauczyciele i wychowawcy będą czuwać nad roztropnym korzystaniem w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne,
- wykształcą właściwe nawyki zdrowego odżywiania, dbania o higienę osobistą,
- będą odpowiedzialnie korzystać z komputera, telewizji, Internetu oraz portali społecznościowych,
- rozwiną nawyki bezpiecznego i aktywnego spędzania czasu wolnego,
- wzbogacą wiedzę o zagrożeniach płynących z zażywania substancji uzależniających,
- kontynuowana zostanie współpraca między szkołą i rodzicami:
 - rodzice będą współtworzyć Program Wychowawczo – Profilaktyczny,
 - rodzice będą współorganizować i uczestniczyć w imprezach i ważnych wydarzeniach szkolnych,
 - rodzice będą uczestniczyć w proponowanych przez szkołę działaniach podnoszących kompetencje wychowawcze (kursy, konferencje, szkolenia, warsztaty, spotkania wspierające),
 - nauczyciele będą podnosić kompetencje zawodowe zgodnie z potrzebami środowiska szkolnego.

Metoda ewaluacyjna:

- ankiety ewaluacyjne,
- rozmowy uczniami,
- obserwacje uczniów,
- analiza uwag w e-dzienniku.

Wyniki ewaluacji:

W badaniu ankietowym wzięło udział **140 uczniów**, z klas: **2b, 2c, 4b, 4c, 5c, 6a, 7b**

Ankieta dla uczniów klas drugich i trzecich szkoły podstawowej różniła się nieco od ankiet dla uczniów pozostałych badanych klas. Ankiety zawierały pytania, - jedno i wielokrotnego wyboru. Na tym poziomie nauczania zankietowano 32 uczniów z klasy 2b i 2c. Wszyscy badani uczniowie (**42 osoby**) byli otwarci na nowych kolegów w klasie, chętnie z nimi rozmawiali, pomagali i bawili się z nimi (**29 uczniów**). **Dziesięcioro** uczniów nie podejmowało rozmowy np. z uczniami niepełnosprawnymi, a dla **16 uczniów** było „obojętne” na nowych kolegów w klasie. W porównaniu do wyników zeszłorocznych badań, odpowiedzi w tym pytaniu się obniżyły o 6 uczniów.

Kolejne pytanie dotyczyło kłótni w zespole klasowym. Zarówno w klasie 2b i 2c uczniowie w większości samodzielnie godzili się (**2b 18 badanych, a 2c 20 badanych**), a **19 dzieci** opowiedziało o sytuacji kłótni swoim rodzicom. Ważne jest, że odpowiedź –” **popycham w odpowiedzi na kłótnie** ” otrzymała 0 punktów. W porównaniu do zeszłorocznej ankiety, w której wynik był 4, to nastąpił postęp w reakcjach uczniów.

W klasie 2c i **2b 16 uczniów** prosiło o pomoc **wychowawcę** w” rozwiązaniu kłótni z kolegą, koleżanką”. Uczniowie z klas 2 (**12 osób**) miało też czas kontrolowany przy korzystaniu z portali społecznościowych do **1 godziny**, ale **aż 11 dzieci „spędza czas powyżej 2 godzin dziennie „na komórce, w Internecie lub grach. To zjawisko wzrosło względem zeszłorocznych wyników o około 15%. W pytaniu :”Zaznacz, z którą odpowiedzią się zgadzasz?”.** większość wszystkich ankietowanych uznała, że zna zasady bezpieczeństwa korzystania z Internetu (27), wie, że w sytuacji obraźliwych słów, wyzwisk, nękania do kogo zwrócić się o pomoc (rodzice – 30 osób, wychowawcy -12 osób). Tylko 12 uczniów ma wyznaczone dni w tygodniu do korzystania z Internetu i telefonu komórkowego. Niestety dwóch badanych z klasy 2c zaznaczyło, że „lajkuje” obraźliwe informacje o innych na portalach społecznościowych.

Poniżej przedstawiono wyniki badań ankietowych drugiej grupy badanych, starszych uczniów szkoły podstawowej z klas 4 - 8 (razem: **98 osób**).

W ankiecie dla klas starszych poruszono tematy nowych uczniów (również z zagranicy), portali społecznościowych, bezpieczeństwa w sieci, obrażania słownego i wizualnego innych (hejt), szukania pomocy u osób dorosłych w takich sytuacjach oraz o uczniach niepełnosprawnych i ich relacjach w klasie. Dodaliśmy w tym roku pytanie o atrakcyjne wydarzenia i akcje, których zdaniem uczniów brakuje w szkole. Na podstawie wyników zauważamy, że uczniowie klasy **6a i 7b spotkali się bezpośrednio z hejtem w stosunku do siebie lub mają wiedzę na temat hejtu, względem innych**. W kla-

sie 4b,4c i 5c była to mniej niż połowa badanych. W kolejnym pytaniu uzyskaliśmy odpowiedź jakie stanowisko przyjmują uczniowie gdy, na portalach społecznościowych dochodzi do kłótni. W młodszych klasach 4b,4c i 5c 33 uczniów stara się nie brać udziału w kłótni, podobnie jak w klasie 7b i 6a, co stanowi około połowę wszystkich odpowiedzi. Bardzo ważnym wskaźnikiem jest informacja, że aż 63 uczniów chce być pomocna dla kolegów z niepełnosprawnością w klasie i szkole. Z kolei wynik 33 uczniów, którzy czas spędzają na portalach społecznościowych i grach powyżej 2 godzin dziennie, jednak wynik jest niższy od ubiegłego roku szkolnego. W obecnej ankiecie odpowiedź „od 1 do 2 godzin” miała najwięcej zaznaczeń. Pytanie dotyczące propozycji nowych wydarzeń i akcji szkolnych zostało opracowane w mniejszości, uczniowie wpisywali w młodszych klasach: brakuje wycieczek, wydarzeń sportowych, dnia z nocowaniem w szkole, konkursy np. śpiewanie, zajęć plastycznych, w starszych klasach: lepsze obiady, szacunku od nauczycieli, sportu –spotkań ze znanymi sportowcami.

Podsumowanie klas drugich szkoły podstawowej:

- dla większości przebadanych uczniów w klasach drugich najważniejsze były dobre wyniki w nauce, relacje z koleżankami i kolegami oraz dobre zachowanie w szkole;
- uczniowie klas drugich szkoły podstawowej na wysokim poziomie określają swoje umiejętności samodzielnego radzenia sobie w sytuacji kłótni koleżeńskiej i konsultują tę sytuację z rodzicami;
- większość ankietowanych uczniów klas drugich ma świadomość szkodliwości nadmiernego korzystania z Internetu i telefonu komórkowego, zna też i przestrzega związanych z tym zasad bezpieczeństwa;

Podsumowanie klas 4-8 szkoły podstawowej:

- dla większości uczniów najważniejsze były dobre wyniki w nauce, relacje z koleżankami i kolegami oraz dobre zachowanie w szkole;
- uczniowie na wysokim poziomie określają swoje umiejętności samodzielnego radzenia sobie w sytuacji kłótni koleżeńskiej i konsultują tę sytuację z rodzicami, potem z nauczycielami czy wychowawcami;
- większość uczniów ma świadomość szkodliwości nadmiernego korzystania z Internetu i telefonu komórkowego, zna też i przestrzega związanych z tym zasad bezpieczeństwa;
- uczniowie mają otwarty i pomocny stosunek do kolegów z niepełnosprawnością;
- wiedzą czym jest **hejt** i jakie konsekwencje za sobą niesie oraz do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenie;
- uczniowie w większości nie wykorzystują **kłótni czy trudnych relacji z kolegą do obrażania go na portalach społecznościowych** (znają konsekwencje takiego zachowania).
- **Wnioski do pracy (zostały ujęte w *Harmonogramie godzin wychowawczych* i w *Planie Programu Wychowawczo – Profilaktycznego na rok 2025-2026* w obszarach, których dotyczą poniższe działania:**
- działania do rozważnego korzystania z mediów społecznościowych, wykorzystanie czasu wolnego i do bezpośrednich kontaktów rówieśniczych(tj. wyjścia integracyjne, rozwijanie zainteresowań klas, wyjścia kulturalno–naukowe), realizatorzy: wychowawcy klas,
- kontynuacja i systematyczna współpraca z rodzicami w tworzeniu pozytywnych relacji we wzajemnej komunikacji nauczyciel – rodzic,
- wprowadzanie multimedialnych rozwiązań w rozwijaniu zainteresowań , z użyciem sztucznej inteligencji – nauczyciel, wychowawcy klas, rodzice,
- wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro; kształtowanie właściwych postaw szlachetności, angażowania społecznego i dbałości o zdrowie, udział uczniów w działaniach samorządu (ankiety wśród uczniów – zebranie informacji o rozszerzeniu działań wolontariackich dla społeczności szkolnej i lokalnej),
- kontynuacja, rozwijanie i modyfikowanie do istniejących potrzeb tematyki zajęć dotyczących przeciwdziałania agresji i przemocy oraz sposobów rozwiązywania konfliktów rówieśniczych (klasy 1-3 SP i 4-8 SP), z wykorzystaniem elementów programów profilaktycznych tj.

Unplugged., zajęcia w klasach 4 SP., „Mój sposób zachowania, a wyniki w nauce i zachowaniu, redukcja stanów lękowych i depresyjnych” realizatorzy: pedagog, psycholog; zajęcia odbywać się będą przez cały rok, zgłaszać zespoły klasowe w ramach potrzeb będą wychowawcy klas,

- spotkanie warsztatowe wspierające kompetencje wychowawcze dla rodziców uczniów klas 1 SP i wszystkich innych zainteresowanych z klas 1-3SP, realizatorzy: pedagog, psycholog,
- kontynuacja tematów w harmonogramie godzin wychowawczych (kl. 4-8SP) ograniczających przemoc i agresję, uczących rozwiązywania konfliktów rówieśniczych w tym poszanowanie inności obyczajów, nowych kultur, słabości i trudności osób ze społeczności szkolnej z niepełnosprawnością. Zostaną wykorzystane formy pracy tj. dyskusja, burza mózgów, praca w grupach, szeroko rozumiane pomoce multimedialne,
- przeprowadzenie spotkania dla rodziców uczniów kl. 4-6 SP na temat zapobiegania cyberprzemocy i uzależnienia od Internetu pt. „Czy Internet może uzależniać?”, realizatorzy: Straż Miejska,
- przeprowadzenie zajęć z cyklu pt. „Bezpieczny Internet” w kl.4-6 SP, realizatorzy: Straż Miejska, realizacja tematów odbywać się będzie w zajęciach lekcyjnych, z wykorzystaniem filmu edukacyjnego, dyskusji, pracy w grupach,
- kontynuacja zajęć na godzinach wychowawczych w kl.1-3 i 4-8 SP o zasadach bezpieczeństwa- system alarmowy na terenie szkoły – jak skutecznie reagować w sytuacji bezpośredniego zagrożenia i zajęć z zakresu ochrony zdrowia ;
- poszerzenie oferty lekcji wychowawczych o program Kompas Emocji i Ja w Internecie z Fundacji Uniwersytet Dzieci dla klas 7 i 8 SP.
- wprowadzenie sposobów bezpiecznego korzystania z Internetu podczas wyszukiwania informacji , poszerzaniu zdolności i zainteresowań z wykorzystaniem multimedii i sztucznej inteligencji.

Monitorowanie działań zawartych w Programie Wychowawczym z uwzględnieniem wniosków z ewaluacji obejmować będzie systematyczne rozmowy z uczniami, rodzicami i nauczycielami, wychowawcami, obserwacje zachowania uczniów na przerwach, analizę uwag pozytywnych i negatywnych w e – dzienniku.

14.Wolontariat

A. Cel ogólny:

Kształtowanie postawy bezinteresownej pomocy osobom potrzebującym, charakteryzującej się altruizmem i otwartością poprzez współdziałanie ze środowiskiem szkolnym, lokalnym. Uwrażliwienie uczniów na prawdę i dobro poprzez kształtowanie właściwych postaw szlachetności,

B. Cele szczegółowe:

- uczeń zna idee akcji charytatywnych,
- uczeń zna idee i działalność organizacji pożytku publicznego,
- chętnie niesie pomoc, zachęcając innych do współpracy,
- potrafi nazwać swoje mocne strony, wskazać je u osób potrzebujących,
- kształtuje obowiązkowość, odpowiedzialność, systematyczność i bezinteresowność,
- umie aktywnie i racjonalnie zaplanować czas wolny,
- kształtuje postawę szlachetności, dobroci i piękna względem otoczenia z zachowaniem dbałości o swoje zdrowie i bezpieczeństwo.

Zadania szkoły związane z wolontariatem to działania w formie akcji charytatywnych, współpracy z instytucjami pomocowymi oraz długofalowe działania, realizowane w ciągu całego roku szkolnego.

C. Uczeń niosący pomoc i wsparcie otrzymuje:

- wdzięczność od ludzi, którym się pomogło,
- świadomość, że robi się coś naprawdę wartościowego i swoim działaniem wpływa na zmianę na lepsze,
- ma możliwość nauczenia się wielu rzeczy w praktyce,
- zdobywa doświadczenia, ważne przy staraniu się o pracę (pracodawcy cenią ludzi, którzy aktywnie pomagali w okresie szkolnym),
- rozwija umiejętności interpersonalne, uczy się otwartości i wyrozumiałości dla ludzkiej słabości,
- rozwija w sobie takie cechy, jak: odpowiedzialność, obowiązkowość, systematyczność, empatię,
- uczy się pracy w zespole,
- zyskuje możliwość nawiązania wielu ciekawych i wartościowych znajomości, przyjaźni,
- potrafi odróżnić intencje osoby potrzebującej pomocy od działań nieuczciwych, nastawionych na zysk,
- przełamuje własne bariery i słabości,
- wzmacnia poczucie własnej wartości, wiary w siebie,
- posiada wiedzę o organizacjach pożytku publicznego (OPP), zna zasady pomocy organizacji pozarządowych,
- zna formy pozyskiwania środków finansowych na pomoc innym przez stowarzyszenia i fundacje,
- potrafi określić ramy udzielanej pomocy i wsparcia z zachowaniem zasad odpowiedzialności za własne zdrowie i bezpieczeństwo.

D. Plan działań szkolnego wolontariatu

- wsparcie dzieci i młodzieży przebywających w hospicjum Nadzieja oraz na oddziałach Szpitala Dziecięcego w Toruniu poprzez zbieranie materiałów piśmienniczych, plastycznych, do terapii ręki itp.
- „Świąteczna Paczka „– przygotowanie paczek świątecznych dla potrzebujących seniorów ze środowiska lokalnego z produktów ofiarowanych przez społeczność szkolną,
- wspieranie schroniska dla zwierząt przez zbiórkę karmy, koców, zabawek itp.,
- działalność uczniów szkoły na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej (osiedle), np. dyżury w bibliotece szkolnej, pomoc w obsłudze wydarzeń szkolnych, imprez itp.
- bieżące reagowanie na potrzeby społeczności szkolnej, zwłaszcza uczniów-uchodźców i obcokrajowców.

15. Harmonogram godzin wychowawczych

Klasa 4

Lp.	Termin realizacji	Temat jednostki lekcyjnej	Zakres treści wychowawczych	Uwagi
1.	Wrzesień	Godzina do dyspozycji wychowawcy		
		Zapoznanie z procedurami: postępowania w przypadku ataku terrorystycznego i w przypadku zagrożenia bombowego, system sygnałów wewnętrznego alarmowania	działania na rzecz bezpieczeństwa	Dyrektor szkoły
		Czy ja też mogę być ratownikiem? –Pierwsza pomoc	Promocja zdrowia/działania na rzecz bezpieczeństwa	p. E.Krajewska
		„Jak uczyć się szybciej i efektywniej” –mój indywidualny styl uczenia się	doradztwo zawodowe	p.E.Krajewska, p.E.Hasse
2.	Październik	Cyberprzemoc- co to jest?	Promocja zdrowia/działania na rzecz bezpieczeństwa/odp.prawna	p.E Krajewska
		Dlaczego nasza szkoła nosi nazwę Komisji Edukacji Narodowej?	regionalizm-patriotyzm	p.A. Buczkowski
		Godzina do dyspozycji wychowawcy		
		Dlaczego pamiętamy o zmarłych?	regionalizm-patriotyzm	p. I. Cieślak
		Metody skutecznego uczenia się z wykorzystaniem aktywności ruchowej w dążeniu do dobrostanu fizycznego i psychicznego	Komunikacja i umiejętności interpersonalne/ Promocja zdrowia	p. M. Marcinkowska, p. A. Karasiewicz
3.	Listopad	Godzina do dyspozycji wychowawcy		
		Symbole narodowe i ich znaczenie dla Polaków.	regionalizm-patriotyzm	p. A. Zygnier
		Doskonałę swój charakter. (Program profilaktyczny)	komunikacja	p. I.Bukowska
		Wiem czego chcę – umiem mówić „nie”. (Program profilaktyczny)	komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. I. Bukowska
4.	Grudzień	Umiem dobrze komunikować się z innymi. (Program profilaktyczny)	komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. I. Bukowska
		Porozumiewajmy się nie tylko za pomocą słów. (Program profilaktyczny)	komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. I. Bukowska
		Tradycje wigilijne Godzina do dyspozycji wychowawcy	regionalizm	Rozmowa z uczniami kierowana przez wychowawcę
5.	Styczeń	Godzina do dyspozycji wychowawcy		
		Jak osiągnąć wyznaczony cel? (Program profilaktyczny)	Komunikacja/planowanie w zakresie finansów	p. I. Bukowska
		Wpływ działalności człowieka na środowisko.	rozwój zrównoważony, ochr.środow.	p. T.Hajdas
		Godzina do dyspozycji wychowawcy.		

Lp.	Termin realizacji	Temat jednostki lekcyjnej	Zakres treści wychowawczych	Uwagi
6.	luty	Jak wzywać pomoc?	działania na rzecz bezpieczeństwa / obrona cywilna/odp. prawna	p. L. Hartowicz
		Moje więzi rodzinne.	komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. E. Krajewska, A. Karasiewicz p.
7.	marzec	Godzina do dyspozycji wychowawcy		
		Otwartość międzykulturowa	komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. E. Krajewska
		Media + komputer – przyjaciel czy wróg ?	edukacja czytelnicza i medialna	p. A. Karasiewicz
		Woda – źródło życia czy zagrożenie?	rozwój zrównoważony, ochr. środow.	p. T. Hajdas
8.	kwiecień	Godzina do dyspozycji wychowawcy.		p. Krajewska
		Cyberprzemoc – co to jest?	promocja zdrowia/ działania na rzecz bezpieczeństwa/odp. prawna	p. E. Krajewska
		Konstytucja 3 Maja	regionalizm- patriotyzm	Uczniowie przygotowują materiały/plakaty, które wykonują na lekcji i zawieszają jako gazetki w salach.
		Standardy ochrony dziecka krzywdzonego	promocja zdrowia/ działania na rzecz bezpieczeństwa/odp. prawna	p. Krajewska
		Godzina do dyspozycji wychowawcy.		
9.	maj	Godzina do dyspozycji wychowawcy.		
		Dawno, dawno temu o prawach dziecka nikt nie słyszał	komunikacja i umiejętności interpersonalne/ odp. prawna	p. E. Krajewska, p. A. Karasiewicz
		„Zawodowy idol – Czy plotki biegają przez plotki? - planuje swoje działania i uczyć się podejmować skuteczne decyzje na wzór wybranej osoby	doradztwo zawodowe	p. E. Krajewska, p. E. Hasse
		Godzina do dyspozycji wychowawcy.		
10.	czerwiec	Co zrobić z tym fantem?	rozwój zrównoważony, efekt cieplarni.	p. T. Hajdas
		Godzina do dyspozycji wychowawcy.		
		”O słowach , które ranią i o słowach, które dodają skrzydeł”	komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. E. Krajewska
		Bezpieczeństwo na wakacjach. Godzina do dyspozycji wychowawcy.	działania na rzecz bezpieczeństwa	(pogadanka, dyskusja w klasie na ww. temat)

Klasa 5

Lp.	Termin realizacji	Temat jednostki lekcyjnej	Zakres treści wychowawczych	Uwagi
1.	Wrzesień	„Ja to znaczy kto?”Moje zainteresowania i uzdolnienia, dyskusja	doradztwo zawodowe	Wychowawca,p.E.Krajewska, p.E.Hasse
		Zapoznanie z procedurami: postępowania w przypadku ataku terrorystycznego i w przypadku zagrożenia bombowego, system sygnałów wewnętrznego alarmowania	działania na rzecz bezpieczeństwa	Dyrektor szkoły
		Otwartość międzykulturowa	komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. E.Krajewska
		Godzina do dyspozycji wychowawcy		
2.	Październik	Jak uczyć się skutecznie	komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. A. Mizgajska-Wódkowska
		Miejsca pamięci narodowej naszej dzielnicy.	regionalizm-patriotyzm	p. A. Buczkowski
		Godzina do dyspozycji wychowawcy		
		Stany lękowe, depresyjne – kiedy warto rozmawiać	Promocja zdrowia	p. E.Krajewska, p.A.Mizgajska – Wódkowska
		Szukam „bratniej duszy”. (Program profilaktyczny)	promocja zdrowia	p. I. Bukowska,p.A.Kozak
3.	Listopad	Symbole narodowe i ich znaczenie dla Polaków.	regionalizm-patriotyzm	p. A. Zygner
		Godzina do dyspozycji wychowawcy		
		Potrafię mówić dobrze o sobie i o innych. (Program profilaktyczny),	promocja zdrowia	p. I. Bukowska,p.A.Kozak
		Umiem wypowiadać swoje zdanie. (Program profilaktyczny)	promocja zdrowia	p. I. Bukowska,p.A.Kozak
4.	Grudzień	Godzina do dyspozycji wychowawcy		
		Jak ćwiczyć silną wolę? (Program profilaktyczny)	promocja zdrowia	p. I. Bukowska,p.A.Kozak
		Jak rozładować złość? (Program profilaktyczny)	promocja zdrowia	p. I. Bukowska,p.A.Kozak
5.	Styczeń	Godzina do dyspozycji wychowawcy		
		Nie tylko czas leczy rany – grupa zawodów medycznych	doradztwo zawodowe	p.Mizgajska – Wódkowska, p.Krajewska
		Wartości zdrowotne (lecnicze) i estetyczne roślin. Czy ich równowaga w ekosystemie ma wpływ na naszą przyszłość klimatyczną?	rozwój zrównoważony, ekologia	p. T. Hajdas
		„Ja to znaczy kto?”Moje zainteresowania i uzdolnienia, dyskusja	doradztwo zawodowe	Wychowawca,p.E.Krajewska, p.E.Hasse

Lp.	Termin realizacji	Temat jednostki lekcyjnej	Zakres treści wychowawczych	Uwagi
1.	luty	Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych”. Godzina do dyspozycji wychowawcy.	doradztwo zawodowe	Wychowawca, p.E.Krajewska,p.E.Hasse
		Co to znaczy, że jestem człowiekiem?	promocja zdrowia/ profilaktyka uzależnień	p. I. Cieślak
2.	marzec	Godzina do dyspozycji wychowawcy.		
		Czy ja też mogę być ratownikiem? Pierwsza pomoc	Promocja zdrowia/działania na rzecz bezpieczeństwa	p. E.Krajewska
		Co to jest samorządność?	komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. A. Buczkowski
		Standardy ochrony dziecka krzywdzonego	promocja zdrowia/ działania na rzecz bezpieczeństwa/odp. prawna	p. Krajewska
3.	kwiecień	Godzina do dyspozycji wychowawcy	.	
		Zdrowe nawyki na co dzień czyli jak budować dobrostan psychiczny i fizyczny z wykorzystaniem m.in. aktywności ruchowej	promocja zdrowia/ profilaktyka uzależnień/ ochr. zdrowia	p.B.Piasecka
		Potrafiemy rozwiązywać problemy	działania na rzecz bezpieczeństwa	p. E.Krajewska
		Godzina do dyspozycji wychowawcy		
		Konstytucja 3 Maja	regionalizm- patriotyzm	Uczniowie przygotowują materiały/plakaty, które wykonują na lekcji i zawieszają jako gazetki w salach
4.	maj	Co mówi o mnie mój wygląd i zachowanie? Niewerbalne składniki procesu komunikacyjnego.	komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. A. Karasiewicz
		Kraina śmieci, klimat zagrożony?	rozwój zrównoważony, ochr. środow	p. T.Hajdas
		Skutki uzależnień i nałogów.	profilaktyka uzależnień	p. A.Karasiewicz
		Godzina do dyspozycji wychowawcy.		
5.	czerwiec	Radzenie sobie z własną i cudzą agresją.	działania na rzecz bezpieczeństwa	p. E.Krajewska
		Godzina do dyspozycji wychowawcy.		
		Zachowanie się w miejscu wypadku.	obrona cywilna/odpowiedz.prawna	p. M. Kochańska
		Bezpieczeństwo na wakacjach. Godzina do dyspozycji wychowawcy.	działania na rzecz bezpieczeństwa	(pogadanka, dyskusja w klasie na ww. temat)

Klasa 6

	Termin realizacji	Temat jednostki lekcyjnej	Zakres treści wychowawczych	Uwagi
1.	Wrzesień	„Wybieram ten zawód, bo...” ,znaczenie pracy w życiu człowieka na każdym etapie życia. Dyskusja	doradztwo zawodowe	Wychowawca, p.E.Krajewska,p.E.Hasse
		Zapoznanie z procedurami: postępowania w przypadku ataku terrorystycznego i w przypadku zagrożenia bombowego, system sygnałów wewnętrznego alarmowania	działania na rzecz bezpieczeństwa	Dyrektor szkoły
		Cyberprzemoc – co to jest?	Promocja zdrowia/ działania na rzecz bezpieczeństwa	p.E Krajewska
		Godzina do dyspozycji wychowawcy		
2.	Październik	Poznanie emocji i ich wpływ na nasze działanie	Program Kompas Emocji komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. A.Mizgajska- Wódkowska
		Czy młodzież szkół Komisji Edukacji Narodowej podejmowała wysiłek na rzecz ochrony zdrowia i klimatu ?	regionalizm	p. A. Zygmier
		Godzina do dyspozycji wychowawcy		
		Proste techniki radzenia sobie ze stresem i trudnymi emocjami	Program Kompas Emocji komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. A.Mizgajska- Wódkowska
		Czy ja też mogę być ratownikiem? Pierwsza pomoc	Promocja zdrowia/ działania na rzecz bezpieczeństwa	p. Krajewska
3.	Listopad	Prawa i obowiązki dziecka. (Program profilaktyczny)	promocja zdrowia/odp.praw.	p. I.Bukowska
		Symbole narodowe i ich znaczenie dla Polaków.	regionalizm- patriotyzm	p. A. Zygmier
		Rola wsparcia w radzeniu sobie z trudnościami	Program Kompas Emocji komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. A.Mizgajska- Wódkowska
		Przeciwdziałanie stereotypom i ich wpływ na postrzeganie innych	Program Kompas Emocji komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. A.Mizgajska- Wódkowska
4.	Grudzień	Podstawy zdrowego stylu życia i równowagi emocjonalnej	Program Kompas Emocji komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. A.Mizgajska- Wódkowska
		Godzina do dyspozycji wychowawcy		
		Zwyczaj i obrzędy wigilijne na Kujawach.	regionalizm- patriotyzm	wskazówki p.Cieślak
5.	Styczeń	Stany lękowe, depresyjne – kiedy warto rozmawiać	Promocja zdrowia	p. E.Krajewska, p.A.Mizgajska - Wódkowska

		Hałas. Cz. I	promocja zdrowia	p. L.Hartowicz,
		Hałas. Cz. II	promocja zdrowia	p. L.Hartowicz,
		Godzina do dyspozycji wychowawcy		

Lp.	Termin realizacji	Temat jednostki lekcyjnej	Zakres treści wychowawczych	Uwagi
1.	luty	Godzina do dyspozycji wychowawcy.		
		Jakie media interesują moich rówieśników? Sondaż i dyskusja.	edukacja czytelnicza i medialna	p. B.Zasada
2.	marzec	Jak oszczędzić pierwszy milion?	doradztwo zawodowe /planowanie w zakresie finansów	p.Mizgajska – Wódkowska, p.Krajewska
		Szukamy sposobów ochrony przyrody, dbamy o nasz klimat w przyszłości	rozwój zrównoważony, efekt ciepl.	p. T.Hajdas
		Przedmioty, które lubię – jako drogowskazy zawodowe	doradztwo zawodowe	p.E.Krajewska,p.E.Hasse
		Znaczenie tradycji w życiu człowieka. Godzina do dyspozycji wychowawcy.	regionalizm- patriotyzm	Wskazówki. A. Karasiewicz
3.	kwiecień	Godzina do dyspozycji wychowawcy.		
		Powietrze, którym oddychamy oraz aktywność ruchowa na świeżym powietrzu warunkiem zachowania zdrowia. Czy wzrost efektu cieplarnianego ma na nas wpływ?	rozwój zrównoważony, efekt ciepl.	p. T.Hajdas
		Godzina do dyspozycji wychowawcy.		
		Jak oszczędzić pierwszy milion?	doradztwo zawodowe /planowanie w zakresie finansów	p.Mizgajska – Wódkowska, p.Krajewska
		Standardy ochrony dziecka krzywdzonego	promocja zdrowia/ działania na rzecz bezpieczeństwa/odp. prawna	p. Krajewska
4.	maj	Konstytucja 3 Maja	regionalizm- patriotyzm	Uczniowie przygotowują materiały/plakaty, które wykonują na lekcji i zawieszają jako gazetki w salach
		Przyjaciel lekarstwem w potrzebie.	Promocja zdrowia/ profilaktyka uzależnień	p. E.Krajewska
		Żywnienie, a media – język reklamy.	edukacja czytelnicza i medialna	p. B.Zasada
		Godzina do dyspozycji wychowawcy.		
5.	czerwiec	Chłopiec z dwojgiem oczu – odrzucenie czy akceptacja?	komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. A. Buczkowski
		Godzina do dyspozycji wychowawcy.		
		Bezpieczeństwo na wakacjach. Godzina do dyspozycji wychowawcy.	działania na rzecz bezpieczeństwa	(pogadanka, dyskusja w klasie na ww. temat)
		Godzina do dyspozycji wychowawcy.		

Klasa 7

Lp.	Termin realizacji	Temat jednostki lekcyjnej	Zakres treści wychowawczych	Uwagi
1.	Wrzesień	„W zdrowym ciele, zdrowy duch” – jak wykorzystać aktywność fizyczną do budowania dobrostanu psychicznego i fizycznego	doradztwo zawodowe	Wychowawca, p.E.Krajewska,p.E.Hasse
		Zapoznanie z procedurami: postępowania w przypadku ataku terrorystycznego i w przypadku zagrożenia bombowego, system sygnałów wewnętrznego alarmowania	działania na rzecz bezpieczeństwa	Dyrektor szkoły
		Godzina do dyspozycji wychowawcy		
		Ja w moich oczach”	doradztwo zawodowe	p.E.Krajewska,p.E.Hasse
2.	Październik	Jak stworzyć zgrany zespół?	Program <i>Ja w Internecie</i> Promocja zdrowia/działania na rzecz bezpieczeństwa	p.E.Krajewska
		Wybitni działacze KEN – uczniowie sami przygotowują materiały i prowadzą zajęcia (materiały są w bibliotece)	regionalizm- patriotyzm	
		Godzina do dyspozycji wychowawcy		
		Zaawansowane techniki radzenia sobie w sytuacjach problemowych	Program <i>Kompas Emocji</i> komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. A.Mizgajska- Wódkowska
		Asertywność i skuteczna komunikacja w relacjach	Program <i>Kompas Emocji</i> komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. A.Mizgajska- Wódkowska
3.	Listopad	Poznajmy się bliżej. 1 (<i>Program antynikotynowy</i>), Naucz się mówić „nie” 2 (<i>Program antynikotynowy</i>)	działania na rzecz bezpieczeństwa / profilaktyka uzależnień	p.B.Piasecka
		Budowanie tożsamości i rozwój pozytywnego obrazu siebie	Program <i>Kompas Emocji</i> komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. A.Mizgajska- Wódkowska
		Symbole narodowe i ich znaczenie dla Polaków.	regionalizm-patriotyzm	p. A. Buczkowski
		Pomoc rówieśnikom w kryzysie psychicznym	Program <i>Kompas Emocji</i> komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. A.Mizgajska- Wódkowska
4.	Grudzień	Zapobieganie kryzysom psychicznym, stygmatyzacji, przełamywanie stereotypów	Program <i>Kompas Emocji</i> komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. A.Mizgajska- Wódkowska
		Znajdź właściwe rozwiązanie 3 (<i>Program antynikotynowy</i>) Uwierz w siebie. 4 (<i>Program antynikotynowy</i>)	działania na rzecz bezp. / profilk.uzal./ planowanie w zakresie finansów	p.B.Piasecka
		Godzina do dyspozycji wychowawcy		
5.	Styczeń	Co może zrobić świadek cyberprzemocy?	Program <i>Ja w Internecie</i> Promocja zdrowia/działania na rzecz bezpieczeństwa	p. E.Krajewska
		Godzina do dyspozycji wychowawcy		

		Czy Internet może być źródłem wykluczenia?	Program <i>Ja w Internecie</i> Promocja zdrowia/działania na rzecz bezpieczeństwa	p. E.Krajewska
		Godzina do dyspozycji wychowawcy		

Lp.	Termin realizacji	Temat jednostki lekcyjnej	Zakres treści wychowawczych	Uwagi
1.	luty	Godzina do dyspozycji wychowawcy. I Ty możesz zostać ratownikiem. Pierwsza pomoc	Promocja zdrowia/działania na rzecz bezpieczeństwa	p. E.Krajewska
2.	marzec	Jak poradzić sobie z przemocą w Internecie? Godzina do dyspozycji wychowawcy. Budowanie pozytywnych relacji uczeń-nauczyciel Jak reagować na cyberprzemoc?	Program <i>Ja w Internecie</i> Promocja zdrowia/działania na rzecz bezpieczeństwa komunikacja i umiejętności interpersonalne Program <i>Ja w Internecie</i> Promocja zdrowia/działania na rzecz bezpieczeństwa	p. E.Krajewska p. E.Krajewska, p. A. Mizgajska-Wódkowska p. E.Krajewska
3.	kwiecień	Znaczenie wody w życiu człowieka. Godzina do dyspozycji wychowawcy. Standardy ochrony dziecka krzywdzonego Godzina do dyspozycji wychowawcy. Konstytucja 3 Maja	rozwój zrównoważony, efekt cieplarniany Promocja zdrowia/działania na rzecz bezpieczeństwa regionalizm- patriotyzm	p. T. Hajdas p. E.Krajewska Uczniowie przygotowują materiały/plakaty, które wykonują na lekcji i zawieszają jako gazetki w salach.
4.	maj	Godzina do dyspozycji wychowawcy. Energia - rodzaje źródła, wpływ na środowisko, klimat. Czym są prawa człowieka? Rozpoznaje swoje aspiracje	rozwój zrównoważony, efekt cieplarniany integracja/odp. prawna Doradztwo zawodowe	p. T. Hajdas p.A.Buczkowski Wychowawca, p.E.Krajewska,p.E.Hasse
5.	czerwiec	Jak otaczający świat wpływa na organizm człowieka?. Godzina do dyspozycji wychowawcy Jak sobie radzić z agresją w sieci? Bezpieczeństwo nad wodą to bezpieczny wypoczynek.	rozwój zrównoważony, ochron. zdrowia Program <i>Ja w Internecie</i> Promocja zdrowia/działania na rzecz bezpieczeństwa działania na rzecz bezpieczeństwa	p. M.Polaszewska p. E.Krajewska (pogadanka, dyskusja w klasie na ww. temat)

Klasa 8

Lp.	Termin realizacji	Temat jednostki lekcyjnej	Zakres treści wychowawczych	Uwagi
1.	Wrzesień	Świat wokół nas -obserwacja zawodów w praktyce i w czasie wykonywania. Dyskusja, film edukacyjny.I ty możesz zostać ratownikiem. Pierwsza pomoc	doradztwo zawodowe Promocja zdrowia/ działania na rzecz bezpieczeństwa	wychowawca p. E.Krajewska
		Zapoznanie z procedurami: postępowania w przypadku ataku terrorystycznego i w przypadku zagrożenia bombowego, system sygnałów wewnętrznego alarmowania	działania na rzecz bezpieczeństwa	Dyrektor szkoły
		Godzina do dyspozycji wychowawcy		
		Złożoność emocji i ich wpływ na relacje międzyludzkie	Program Kompas Emocji komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. A.Mizgajska- Wódkowska
2.	Październik	Zaawansowane techniki radzenia sobie w sytuacjach problemowych	Program Kompas Emocji komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. A.Mizgajska- Wódkowska
		Historia powstania KEN – uczniowie sami przygotowują materiały i prowadzą zajęcia (materiały są w bibliotece)	regionalizm- patriotyzm	biblioteka
		Program antyalkoholowy- warsztat 1	działania na rzecz bezpieczeństwa./profilaktyka uzależnień/ochr.zdrowia	p.B.Piasecka
		Asertywność i skuteczna komunikacja w relacjach	Program Kompas Emocji komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. A.Mizgajska- Wódkowska
		Budowanie tożsamości i rozwoju pozytywnego obrazu siebie	Program Kompas Emocji komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. A.Mizgajska- Wódkowska
3.	Listopad	Techniki uczenia się.	umiejętności interpersonalne	p. A. Mizgajska-Wódkowska
		Symbole narodowe i ich znaczenie dla Polaków	regionalizm- patriotyzm	p. A. Buczkowski
		Pomoc rówieśnikom w kryzysie psychicznym	Program Kompas Emocji komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. A.Mizgajska- Wódkowska
		Zainteresowania – inspiracja do działania , czy można wykorzystać aktywność ruchową jako sposób na relaks	doradztwo zawodowe	p.E.Krajewska,p.E.Hasse
4.	Grudzień	Zapobieganie kryzysowi psychicznemu, stygmatyzacji i przełamywanie stereotypów	Program Kompas Emocji komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. A.Mizgajska- Wódkowska
		Program antyalkoholowy – warsztat 2 Program antyalkoholowy – warsztat 3	działania na rzecz bezpieczeństwa./profilaktyka uzależ.	p.B.Piasecka
		Godzina do dyspozycji wychowawcy		

5.	Styczeń	Jak stworzyć zgrany zespół?	Program <i>Ja w Internecie</i> Promocja zdrowia/działania na rzecz bezpieczeństwa	p. E.Krajewska
		Co może zrobić świadek cyberprzemocy?	Program <i>Ja w Internecie</i> Promocja zdrowia/działania na rzecz bezpieczeństwa	p. E.Krajewska
		Godzina do dyspozycji wychowawcy		
		Zapobieganie kryzysowi psychicznemu, stygmatyzacji i przełamywanie stereotypów	Program <i>Kompas Emocji</i> komunikacja i umiejętności interpersonalne	p. A.Mizgajska- Wódkowska

Lp.	Termin realizacji	Temat jednostki lekcyjnej	Zakres treści wychowawczych	Uwagi
1.	luty	Godzina do dyspozycji wychowawcy. Jakie wartości są dla mnie ważne?		
2.	marzec	Czy Internet może być źródłem wykluczenia?	Promocja zdrowia/działania na rzecz bezpieczeństwa	p.E.Krajewska,p.E.Hasse
		Godzina do dyspozycji wychowawcy		
		Świat zawodów. Co to takiego?	doradztwo zawodowe	p. E. Krajewska
		Jak jest świat oglądany z perspektywy mediów	edukacja czytelnicza i medialna	p.B. Zasada
3.	kwiecień	Konstytucja 3 Maja	regionalizm- patriotyzm	Uczniowie przygotowują materiały/plakaty, które wykonują na lekcji i zawieszają jako gazetki w salach
		Standardy ochrony dziecka krzywdzonego	Promocja zdrowia/działania na rzecz bezpieczeństwa	p. E.Krajewska
		Godzina do dyspozycji wychowawcy		
		Moje portfolio i e-portfolio.Cz.1 i 2	doradztwo zawodowe	p.E.Krajewska,p.E.Hasse
		Godzina do dyspozycji wychowawcy		
4.	maj	Godzina do dyspozycji wychowawcy		
		Jak poradzić sobie z przemocą w Internecie?	Program <i>Ja w Internecie</i> Promocja zdrowia/działania na rzecz bezpieczeństwa	p. E.Krajewska
		Prawa człowieka - geneza i ich znaczenie.	działania na rzecz bezpieczeństwa	p.B. Wróblewski
5.	czerwiec	Godzina do dyspozycji wychowawcy		
		Jak reagować na cyberprzemoc?	Program <i>Ja w Internecie</i> Promocja zdrowia/działania na rzecz bezpieczeństwa	p. E.Krajewska

		Jak sobie radzić z agresją w sieci?	Program <i>Ja w Internecie</i> Promocja zdrowia/działania na rzecz bezpieczeństwa	p. E.Krajewska
		Godzina do dyspozycji wychowawcy		
		Bezpieczeństwo nad wodą to bezpieczny wypoczynek. Godzina do dyspozycji wychowawcy.	działania na rzecz bezpieczeństwa	(pogadanka, dyskusja w klasie na ww. temat)
Za realizację tematów godzin wychowawczych odpowiedzialni są wychowawcy klas				

16. Plan działań profilaktycznych w Szkole Podstawowej nr 10

KLASY 4 - 8

Obszar	Zadania	Adresaci	Sposób realizacji	Realizatorzy	Terminy	Formy realizacji	Sposoby monitorowania
PROFILAKTYKA ZDROWOTNA	1. Promocja wśród uczniów i rodziców wiedzy o podstawach zdrowego stylu życia, w tym aktywności ruchowej	- uczniowie klas 4 - 8 - rodzice	- propagowanie wiedzy związanej z wpływem zdrowego stylu życia na kondycję psychofizyczną młodego człowieka (m.in. uświadamianie uczniom szkodliwego wpływu hałasu na zdrowie człowieka) - przedstawienie uczniom wiedzy na temat bezpieczeństwa podczas lekcji i przerw oraz w czasie wolnym od zajęć szkolnych - organizowanie form spędzania wolnego czasu, np. koła zainteresowań; sportowo – rekreacyjne, turystyczne „Wiercipięty”, taneczne, przyrodnicze - zachęcanie do uprawiania sportu w miejskich klubach sportowych i udziału w imprezach rekreacyjno-sportowych - rozwijanie umiejętności dokonywania właściwego wyboru między używkami a aktywnym stylem życia, dbania o ruch i aktywność - kształtowanie właściwego stosunku do środowiska	- wychowawcy - zespół ds. Wychowania i Profilaktyki - samorząd szkolny - nauczyciele przedmiotowi - trenerzy sportowi	- cały rok	- godziny wychowawcze (prezentacje, warsztaty) - apel - zebrania z rodzicami - gazetki - wycieczki klasowe, rajdy, marsze na orientację (m.in. Koło Miłośników Biegania, czwartki lekkoatletyczne, biegi przełajowe) - spektakle, konkursy, prelekcje, rajdy np. "Październik - miesiącem wolnym od uzależnień"	- obserwacja - rozmowy z rodzicami

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA			- opracowywanie przez uczniów artykułów do gazetki szkolnej o tematyce zdrowotnej - zachęcanie uczniów do systematycznego czytania treści, wyszukiwania informacji o tematyce promującej zdrowy styl życia - projekcje filmów, prezentacja blogów i przekazów multimedialnych o tematyce zdrowotnej, udzielaniu pomocy, profilaktyce chorób, nałogach - zapoznanie z zasadami ruchu drogowego - udział w przedstawieniach, spektaklach, konkursach, akcjach organizowanych przez ośrodki i instytucje propagujące edukację prozdrowotną - lekcje przedmiotowe realizujące zagadnienia związane ze zrównoważonym rozwojem - zajęcia z Pierwszej Pomocy na godzinach wychowawczych				
	2.Propagowanie wśród uczniów sposobów racjonalnego odżywiania	- uczniowie klas 4 - 8	- zapewnienie uczniom możliwości spożywania posiłku – drugich śniadań, obiadów w stołówce szkolnej	- wychowawcy - zespół ds. Wychowania i Profilaktyki	cały rok	- realizacja programu „Śniadanie w domu posilek w szkole” przerwy śniadaniowe, obiady	- rozmowy z rodzicami - obserwacja - ankiety

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA			- szerzenie wiedzy na temat wartości różnych produktów spożywczych i racjonalnego odżywiania (m.in. organizowanie wśród uczniów konkursów wiedzy o tematyce zdrowotnej) - uzupełnianie (według potrzeb)tematyki godzin wychowawczych o treści związane ze zdrowym odżywianiem - realizacja szkolnych programów profilaktycznych promujących zdrowe odżywianie – walka z otyłością u dzieci i młodzieży	- samorząd szkolny - nauczyciele przedmiotowi		- obserwacja - pogadanka, prelekcja	
	3.Kształtowanie u uczniów dbałości o higienę osobistą i bezpieczeństwo epidemiologiczne	- uczniowie klas 4 – 8 - rodzice	- zachęcanie uczniów do czytania treści, wyszukiwania informacji o tematyce zdrowotnej - przeprowadzanie bloku spotkań z pielęgniarką szkolną na temat dbania o higienę osobistą w wieku dorastania - kontrola czystości - rozmowy z rodzicami na temat higieny osobistej uczniów podczas indywidualnych rozmów - realizowanie tematów dotyczących higieny na zajęciach przedmiotowych	- wychowawcy - nauczyciele - pedagog, psycholog - pielęgniarka szkolna	- cały rok	- pogadanka - dyskusja - monitoring - rozmowy z rodzicami	- obserwacja - rozmowy z rodzicami

PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ	1. Uświadomienie skutków zażywania środków psychoaktywnych i przeciwdziałanie im	- uczniowie klas 4 – 8 - rodzice	- opracowywanie gazetek o tematyce zdrowego stylu życia (m.in. problematyka uzależnień) na tablicy szkolnej „Zdrowie” - udział w kampanii organizowanej przez Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Torunia na temat uzależnień – „Październik miesiącem wolnym od uzależnień” - realizacja Programu „Unplugged” w kl. 7 celem zapobiegania problemom związanym z używaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież - warsztaty dla nauczycieli, uczniów i ich rodziców na temat skutków zażywania środków psychoaktywnych - informowanie uczniów, rodziców i nauczycieli o instytucjach i miejscach pomocy rodziców i uczniów mających problemy z uzależnieniami - konkursy plastyczne na temat szkodliwości używek - kształtowanie postaw asertywnych, wskazywanie autorytetów	- uczniowie - nauczyciele - psycholog, pedagog - wychowawcy - ośrodki doskonalenia nauczycieli	- cały rok	- plakaty, (m.in. lekcja plastyki) - konkursy - zajęcia lekcyjne i zajęcia pozalekcyjne - rajd - warsztaty - szkolenia - wywiady profilaktyczne - spotkania indywidualne z rodzicami, uczniami i nauczycielami	- obserwacja - rozmowy z rodzicami - ankiety
---	---	---	--	--	-------------------	---	--

PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ	2.Zapoznanie uczniów z właściwymi formami spędzania czasu wolnego, rozwijanie codziennych nawyków aktywności ruchowej	- uczniowie klas 4 – 8	- zajęcia lekcyjne i różnorodne formy pozalekcyjne spędzania wolnego czasu związane z nabywaniem przez uczniów umiejętności dokonywania słuszych wyborów, rozwijania pasji, talentów i zdolności ułatwiających w przyszłości wybór dalszego kierunku kształcenia i zawodu.	- wychowawcy - nauczyciele	- cały rok	- wycieczki pozaszkolne - godziny wychowawcze	- obserwacja - rozmowy z rodzicami - ankieta
	3.Zapoznanie rodziców i nauczycieli z symptomami odurzenia środkami psychoaktywnymi u dzieci	- rodzice - nauczyciele	- prowadzenie rozmów indywidualnych i zebrań profilaktycznych dla rodziców ze specjalistami profilaktykami	- pedagog, dzielnicowy, wychowawcy - specjaliści spoza szkoły (Straż Miejska, Policja)	- cały rok	- spotkania z rodzicami na zebraniach i indywidualnie - warsztaty, szkolenia	- obserwacja - rozmowy z rodzicami
DZIAŁANIA NA RZECZ BEZPIECZEŃSTWA	1.Kształtowanie postaw prospołecznych u uczniów	- uczniowie klas 4 - 8	- prowadzenie zajęć z zakresu przeciwdziałania agresji i przemocy oraz modyfikowanie ich w zależności od potrzeb danego zespołu klasowego - organizowanie imprez szkolnych z udziałem uczniów, nauczycieli i rodziców m.in. Festyn Rodzinny, Konkurs talentów - uwrażliwienie dzieci na kulturę słowa, organizacja propozycji zabaw i zajęć podczas dużych przerw dla uczniów (gry planszowe, zabawy integracyjne itp.)	- wychowawca - nauczyciele, samorząd szkolny, pedagog, psycholog	- cały rok	- godziny wychowawcze - przedstawienia, konkursy, prezentacje - spotkania z rodzicami, wywiadówki - akcje dobroczynne - wycieczki integracyjne, wspólne dyskoteki, spotkania, lekcje w kinie, żywe lekcje historii - wizyty w hospicjum	- rozmowy, - obserwacja - wymiana poglądów nauczycieli na spotkaniach zespołów klasowych, - cykliczne ankietowanie uczniów

DZIAŁANIA NA RZECZ BEZPIECZEŃSTWA			- udział uczniów z SU 4-8 SP w aktywnym spędzaniu imprez okolicznościowych przez społeczność szkolną (np. tworzenie własnych prac plastycznych dla Oddziału Hematologii Szpitala Miejskiego w Toruniu, gry i zabawy-zgodnie z wymogami bezpieczeństwa - popularyzowanie i wspieranie pomocy koleżeńskiej - ukazywanie uczniom autorytetów w dziedzinie sztuki, nauki i kultury - wywiadówki profilaktyczne na temat agresji w szkole, spotkania z udziałem psychologa lub pedagoga - włączenie uczniów do akcji na rzecz osób niepełnosprawnych, starszych, samotnych i wykluczonych (Hospicjum Nadzieja w Toruniu) - zapoznavanie się przez uczniów z kulturą i tradycjach krajów , którą reprezentują nowi koledzy w klasie(wymiana doświadczeń, poznanie obyczajów) - nagradzanie pozytywnych postaw i zachowań (Punkto-wa Skala Oceniania)			- taśmy bezpieczeństwa na posadzce, naklejki inf. na drzwiach, pogadanki o poruszaniu się na holu, dyżury nauczycieli na przerwach - spotkania ze Strażą Miejską - Policja –Zespół ds. Nieletnich i dzielnicowy	
---	--	--	--	--	--	---	--

DZIAŁANIA NA RZECZ BEZPIECZEŃSTWA		-	- propagowanie wśród uczniów zasad właściwego zachowania się w szkole, w domu i w miejscach publicznych - współtworzenie przez uczniów regulaminów imprez szkolnych i pozaszkolnych (dyskotek - SU) - zapewnienie bezpieczeństwa podczas przerw (ruch prawostronny na schodach, dyżury na boisku itd.) - udział młodzieży w prelekcjach nt. przeciwdziałania przestępczości	-	-	-	-
	2.Rozwijanie zainteresowań uczniów	- uczniowie klas 4 - 8 -	- prowadzenie lekcji wychowawczych na temat zainteresowań uczniów - uczestnictwo uczniów w zajęciach pozalekcyjnych na terenie szkoły i poza nią (m.in. udział w zajęciach prowadzonych przez specjalistów różnych dziedzin, np. sportowców, znawców teatru, pisarzy, świadków historii)	- wychowawcy - nauczyciele prowadzący kółka zainteresowań - specjaliści spoza szkoły - bibliotekarze	- cały rok	- godzina wychowawcza - zajęcia pozalekcyjne (np. sportowe, teatralne, muzyczne) - spotkania ze znanymi sportowcami - zajęcia lekcyjne o charakterze warsztatowym	- rozmowy z rodzicami - obserwacje -
	3.Zapobieganie cyberprzemocy	- uczniowie klas 4 - 8 - rodzice	- spotkania przedstawicieli Straży Miejskiej z uczniami (np. „Bezpieczny Internet dla 4-6 SP) - informowanie o różnych formach pomocy dla zagrożonych uzależnieniem organizowanych przez instytucje miejskie i organizacje pozarządowe	- Straż Miejska - pedagog, psycholog - wychowawcy	- cały rok	- zajęcia lekcyjne o charakterze warsztatowym - tablica „Zdrowie” na II piętrze - godzina wychowawcza	- obserwacja zachowania uczniów - rozmowy z rodzicami -

DZIAŁANIA NA RZECZ BEZPIECZEŃSTWA			- zajęcia dla kl.7 i 8 SP zapobiegające cyberprzemocy Projekt Fundacji Uniwersytet Dzieci Ja w Internecie (z wykorzystaniem filmów edukacyjnych, prezentacji multimedialnych) ze zwróceniem uwagi na język w komunikacji, zapobieganie przemocy i agresji słownej na portalach społecznościowych, hejt			- godziny wychowawcze	
	4.Zapoznanie uczniów z procedurą postępowania „System wewnętrznej alarmowania”	- uczniowie klas 4-8	- informowanie uczniów o systemie sygnałów alarmowych i ostrzegania w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia	-wychowawcy	- wrzesień	- godzina wychowawcza	- rozmowy i obserwacja zachowań uczniów
KOMUNIKACJA I UMIEJĘTNOŚCI INTERPERSONALNE	1. Rozwijanie wiedzy i umiejętności o podstawach komunikacji interpersonalnej	- uczniowie klas 4 - 8	- zajęcia profilaktyczne, psychoedukacyjne, o charakterze terapeutycznym i integrującym - zorganizowanie ciekawych form spędzania Dnia Samorządności - zajęcia warsztatowe (w ramach godz. wychowawczych i zajęć terenowych) rozwijające więzi i tolerancję między uczniami zdrowymi a dziećmi niepełnosprawnymi, z trudnościami z zachowaniem i adaptacją, przewlekłymi chorobami - kształtowanie krytycznego stosunku do mediów	- nauczyciele wychowawcy - nauczyciele przedmiotowi - psycholog, pedagog - bibliotekarze	- cały rok	- programy specjalistyczne (zajęcia metodą warsztatową) - konspekty zajęć - ulotki informacyjne - rozmowy indywidualne - zajęcia terenowe	- obserwacja zachowania uczniów - rozmowy z rodzicami - ankiety

KOMUNIKACJA I UMIEJĘTNOŚCI INTERPERSONALNE			- nabywanie i doskonalenie umiejętności rozwiązywania konfliktów (metoda twórczej dyskusji, umiejętności wymiany poglądów z szacunkiem i tolerancją dla rozmówcy)	-	-		
	2.Pomoc dla uczniów i rodzin w trudnej sytuacji	- uczniowie klas 4 - 8 - rodzice -	- współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy materialnej i specjalistycznej - umożliwienie i ułatwienie rodzicom kontaktu ze specjalistami, instytucjami specjalistycznymi - niesienie wsparcia dzieciom, których rodzice pracują na stałe lub czasowo za granicą - systematyczny kontakt z rodzicami uczniów mających problemy – wymiana obserwacji informacji o dziecku, wspólne bieżące monitorowanie zachowań dziecka (praca z kontraktem na pozytywnych wzmocnieniach) - pozyskiwanie sponsorów mogących udzielić pomocy materialnej uczniom - organizowanie zajęć sportowo-rekreacyjnych podczas wakacji i ferii - wyłanianie uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym - zorganizowanie ciekawych form spędzania Dnia Samorządności	- dyrekcja - wychowawca - psycholog - pedagog - logopedzi - nauczyciele przedmiotowi - specjaliści z poza szkoły	- cały rok	- współpraca z MOPR, Specjalistyczną Poradnią Rehabilitacji dla Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu - współpraca z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną i Polskim Związkiem Głuchych - szukanie sponsorów wśród różnych firm i instytucji - ulotki informacyjne - tworzenie pism do instytucji - rozmowy indywidualne -	- obserwacja - rozmowy z rodzicami - dyskusja, prelekcja

KOMUNIKACJA I UMIEJĘTNOŚCI INTERPERSONALNE	3. Wszechstronne rozwijanie osobowości	- uczniowie klas 4 - 8	- omówienie z uczniami sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, stresujących (lęk, stany depresyjne) uczenie się technik i metod wspierania nowych kolegów (m.in. obcokrajowców) – zasady komunikowania potrzeb, wyrażania poglądów - rozwijanie samodyscypliny i samokontroli w osiągnięciu wyznaczonych celów, uwrażliwienie na współpracę w grupie, szacunek i dobro - kształtowanie w uczniach postawy tolerancji, życzliwości wobec osób niepełnosprawnych, chorych i samotnych m.in. włączenie propozycji działań SU i wolontariatu - kształtowanie w uczniach postawy tolerancji, życzliwości wobec osób o innej narodowości	- wychowawca - nauczyciele - pedagog, psycholog - rodzice	- cały rok	- spotkania z rodzicami - godzina wychowawcza - zajęcia warsztatowe - wycieczki - tablica szkolna „Zdrowie” - imprezy szkolne	- obserwacja - rozmowy z rodzicami
--	--	------------------------	--	--	------------	--	---

	4.Rozpoznanie środowisk rodzinnych uczniów z problemami	- uczniowie klas 4 - 8 - rodzice	- diagnoza uczniów i ich rodzin w celu poznania środowiska - obserwacja uczniów na lekcjach wf - informowanie uczniów (ogłoszenia i treść na tablicy ZDROWIE, kontakty indywidualne) o możliwościach pomocy i wsparcia w sytuacji przemocy w rodzinie i sytuacji dysfunkcyjnych zagrażających dzieciom, numery Telefonu Zaufania i organizacji pomocowych w kryzysie psychicznym	- wychowawca - psycholog, pedagog - nauczyciele wychowania do życia w rodzinie - nauczyciele wf	- cały rok	- rozmowa z rodzicami i uczniami - ankiety - wizyty, rozmowa telefoniczna - zajęcia z wychowania do życia w rodzinie - zajęcia wf	- systematyczna obserwacja - rozmowa z rodzicami
	5.Przekazywanie rodzicom informacji i umiejętności o podstawach komunikacji interpersonalnej.	- rodzice	- pogadanki, prelekcje, spotkania na zebraniach rodziców z psychologiem, pedagogiem (rozwijanie samodzielności, samodyscypliny w drugim etapie edukacyjnym) - rozwiązywanie bieżących problemów wychowawczych – uczestnictwo psychologa i pedagoga w zebraniach z rodzicami -	- nauczyciele, wychowawcy - pedagog, psycholog	- cały rok	- zebrania z rodzicami - zajęcia metodą warsztatową - rozmowy indywidualne z rodzicami	- obserwacja zachowania uczniów - rozmowy z rodzicami - ankiety